

శరద్రాతులు

వేంకట్రామ అండ్ కో.

విద్యా విషయ స్రచాశులు

కింగ్సువే, సికింద్రాబాదు.

ఈపుస్తకానికి పేరుపెట్టే విషయములో చాలాగొడవ జరిగింది. హనీమూన్ డేస్ అని నామకరణం చెయ్యాలని నేను అనుకొన్నాను. మిత్రుడు చెరుకుపల్లి జమదగ్నిశర్మ తెలుగుపుస్తకానికి ఇంగ్లీషు పేరు పెట్టటము బొత్తుగా కూడనిదని అని వాదించి నన్ను నివారించివాడు.

హనీమూన్ డేస్ జీవితంలో మధురమైన దినాలు. అందుకని మధుమాపం అని పేరు పెడితే నీవు అనుకొన్న అర్థంవస్తుందనికూడా శర్మచెప్పివాడు. ఎందుకో నాకు ఆపేరు తృప్తి కరంగా లేకపోయింది.

తరువాత శ్రీ కాటూరు వెంకటేశ్వరరావుగారికి ఈపుస్తకం వినిపించి పేరు ఏమి పెట్టమంటారు? అని అడిగినాను. ఆయన వెన్నెలరాత్రులు అనమన్నారు. బొత్తిగా అంతతెలుగులో పేరుపెట్టటానికి నాకు మనస్సు ఒప్పించికాదు. అందుకని శరద్రాత్రులు అంటాను ఏమంటారు? అన్నాను. బాగానే ఉంది అన్నారు. ఆ పేరేపెట్టాను కాని హనీమూన్ డేస్ అన్న మాటలోని మాధుర్యం ఈ గ్రంథనామంలోకి ఇంకారాలేదనే నాశమ్మకము.

ఈపుస్తకంలో రెండవకథ పూర్తిగా స్వయం కల్పితము కాదు. శరత్ బాబు కథలలోని ఒకరమణీయమైన ఖుట్టాన్ని తీసుకొని వాడుకొన్నాను.

ఇంకొక్క విషయము, ఈపుస్తకము చదువుతూ ఉన్నప్పుడు శ్రీ శ్రీ విశ్వనాథ సత్యనారాయణగారి వ్యాక్యాలు కొన్ని జ్ఞాపకం వస్తాయి. కొన్ని వాక్యాలు నేను శ్రీ శ్రీ ప్రభువువారి తిరుపతిలో దిద్దుకొన్నమాటనిజమే. పవిత్రమైన గంగానదిలో నుంచి ఒకటి రెండు చెంబులనీరు తీసుకుపోవటానికి అందరికీ హక్కు ఉన్నది.

మచిలీపట్నంలో,
నక్కలతోట.
1-10-45

మునిమాణిక్యం.

శరద్రాత్రులు.

1

ఆ రాత్రి పుచ్చ పూవులాంటి వెన్నెల, 'ఎంతో మనోహరంగా ఉన్నది. చల్లని గాలికూడా ఉండటము మూలాన చాలా హాయిగా ఉన్నది.

కాంతం నా మంచముపై నే, నా ప్రక్కనే కూర్చుని ఉన్నది. మంచముపై నున్న తెల్లని దుప్పటి ఆ వెన్నెలలో మరీ తెల్లనై, చల్లగాలికి కొద్దిగా లేచి, కాంతం చీర చెరగులను తాకి తృప్తితో క్రింద పడుతూ ఉన్నది.

కాంతం శరీర కాంతులు ఆ వెన్నెలలో కలిసి పోయినవి. ఆమె మెడలో తళతళ మెరస్తూ బంగారపు గొలుసు ఒకటి కులుకుతున్నది. మల్లెపూలు కొన్ని ఆ పక్కపై బడి దొర్లి నవ్వుతున్నవి. కొన్ని ఆమెజడలోకి ఎక్కి ఆడుకొంటూ ఉన్నవి.

ఉంటూ ఉన్నాయి. నిజమైన విషయాన్ని వస్తువుగా గ్రహించి జరిగినది జరిగినట్లుగా వ్రాయబడిన కథలు కొన్ని, జరగనీ విషయాన్ని తీసికొని, జరిగినట్లు చిత్రించబడినవికొన్నీ ఉన్నవి. కవి పుంగవులున్నూ, ప్రాజ్ఞులున్నూ అయినవారు చెప్పిన కథలు ఈ రెండు రకాలకే చెంది ఉన్నవి. ఈ రెండు రకములైన కథలలో దేవిగారికి ఏరకపు కథయందు అభిరుచి ఉన్నదో తెలియజేస్తే అల్లాంటి కథ చెప్పటానికి సంసిద్ధుడను.”

ప్రియమైన వాక్కుగలదియు దరహాస వికసిత ముఖారవిందయు వినయశీలయు అయిన కాంతం సుందరమైన ఆకారము కలిగినటువంటిన్నీ, స్వస్త్రియందే ఎల్లప్పుడూ లగ్నము చేయబడిన మనస్సు కలిగినటువంటిన్నీ, కుటీల కుంతలములు కలిగినటువంటిన్నీ, తన భర్తను కొద్దిగా కనులు ఎత్తిచూచి వెంటనే క్రీగంటిచూపులు ప్రసరించి ప్రసన్న వదనంతో అన్నది.

ఏమని అంటే “ప్రాణప్రియా! సాహిత్యాచార్యులు, సత్యమే సుందరమైనదనీ, శుభప్రదమైనదనీ, రమణీయమైనదనీ, అన్నారు కాబట్టి, ఆ నిర్వచనాన్ని మనస్సులో నుంచుకొని మీరు కథ చెప్పవలసినది.” ఇట్లాగ నిజాభిలాషను ఎఱుకపరచినది.

కథ చెప్పించాలనే ఉద్దేశ్యంతో కూడుకొని దంత
ఖండ ధావళ్యాన్ని మించిన శరీరచ్ఛాయతో తళతళ
మెరస్తూ ఉన్న కాంతం దేహాన్ని అదేపనిగా చూస్తూ
ఈ గ్రంథ కారుడు అన్నాడూ,

“అల్లాగ అయినట్లయితే రామాయణ మహా
భారతాది గ్రంథాలలోనివీ, పురాణేతి హసాలలోనివీ,
అయిన కథలూ కథానికలూ, సత్యములై నవిన్నీ, నీతి
దాయకములు అయినవిన్నీ అయి ఉన్నవి. వానిలో
ఏదైనా ఒకటి దేవిగారికి వినిపించ వలసి ఉంటుంది.”

ఇల్లా అనేసరికి కాంతం కంచిచ్చకిత అయినటు
వంటిదై, అంతలో ప్రసన్నయై, కృపారస పూరితమైన
దృక్కులు ప్రసరిస్తూ, నిజకాంతునికి దగ్గరగా జరిగి
ప్రార్థనా పూర్వకంగా అన్నది.

ఏమనీ అంటే “ఇల్లాంటి కథలు కొన్ని నేను
ఇదివరకే వినియున్నాను. వాని రహస్యములు తెలిసి
కొని కొంత తృప్తికూడా పొందిన దానిని అయినాను.
ఇదివరలో ఎవ్వరూ విననట్టి కథలు కొన్ని చెప్పవలసినది.”

మధురమైన ఈ వాక్కులు వినుటవలన కలిగిన ఆనందముతో పారవశ్యము పొందుతూ, ఆమె కన్నుల వంకనే తదేకనిష్ఠతో చూస్తూ “రాణిగారి ఆజ్ఞను నిర్వహించటానికి ఈ భార్య విధేయుడు సిద్ధముగానే ఉన్నాడు కాని ఈ భారం నిర్వహించగలడా యని కించిత్సందేహంతో డోలాయిమాన మానసుడు అయి ఉంటున్నాడు” అని అన్నాడు ఈయువకుడు.

అనేసరికి కాంతం ప్రియకాంతునిపై ప్రసన్న దృక్కులను పరపి దక్షిణ హస్తముతో ఆతని విశాల వక్షస్థలాన్ని తాకే భయపడవద్దు అన్నట్లుగా ఆతని వీపుపై చరచినది.

ఇల్లాంటి ఉపచర్యలవలన కథలు చెప్పేందుకు కావలసిన ధైర్యాన్నీ బుద్ధినీ ఆయనకు ఇయ్యటమే కాకుండా ఇంకా ఏమన్నదీ అంటే “మీరు అధైర్య పడవలసినకారణం ఏమాత్రమూలేదు. మీవాక్చమ తృప్తీ మాధుర్యమూ నాకు తెలియనివి కావు. మీరు ఉత్సాహంతో మహిళాజనానికి ఇంపు సంపాదించే టటువంటిన్నీ, రసము ఉట్టిపడేటటువంటిన్నీ, కథలు చెప్ప వలసినది.” అని.

కాంతం మనోహరుడు ఈ మాటలువిని మిగుల హర్షము చెందినవాడై విలాసవతియై, అర్ధనిమిలిత నేత్రయై, వీరడావతియై, తనమనః సామ్రాజ్యానికి అధికారిణియై, శయ్యపైన అధినసించియున్న కాంతం కరగ్రహణముచేసి ఆమెగారి ఆజ్ఞకు విధేయతను తన చూపు లతోనే తెలియజేసి ఊరకొన్నాడు.

కాంతం వంటి సుగుణవంతురాలిని తాను భార్యగా పొందినందులకు కృతజ్ఞతా భార వినమృదై, జన్మాంతము ఆమెగారి ఆజ్ఞను పాలించుటకు కృతనిశ్చయమై, ఆతడు ఆవిధంగా ఏమీ మాట్లాడ లేక పోయినాడు గదా! ఆవిషయం ఎవ్వరికీ తెలియకపోవటము ఎంతో అన్యాయము.

భర్త సుగుణాలను ఎక్కువగా ఎప్పుడూ మెచ్చుకోవటమే స్వభావముగా చేసికొన్న కాంతం కూడా తనకు వశమై న ప్రియభర్త లభించినందులకు శ్రీకృష్ణ భగవానుని మనస్సులో తలచి నమస్కరించినది.

భార్య సుగుణసంపత్తిని గుర్తించగలిగిన కాంతం భర్తకూడా అదేసమయంలో భక్తి ప్రేరితుడై భార్యను

మిక్కిలి సమీపించి గాఢమైన అనురాగంతో ఆమెను ఆలింగనము చేసుకొనేసరికి భార్యా భర్తలు ఇద్దరూ ఆలింగనంలోఉండి విషయప్రవృత్తి కారణాలైన సుగంధ ద్రవ్యాది వస్తువులచే కొంచెము మత్తుకలిగిన వారై కూడా మనస్సులను మాత్రము ఆరాధికా వల్లభుని పాదారవిందముల మీదనే నిలిపివేసి నారు.

కొంచెముసేపులో కాంతం మహావేశంతో అన్న మాటలు ఏమీ అనగా, “ ఓ మనోజ్ఞమూర్తి తమకు ఒక్కమాట చెప్పవలసినదిగా శ్రీకృష్ణ భగవానుడు నాకు ఆజ్ఞ ఇచ్చినట్లుతోచినది”.

ఈమాటలువిని నాయకుడు చాలా వ్యాకులత పొంది ఆమెగారివైపు తదేకదృష్టితో చూడగా,..... కాంతం దరహాన వికసిత వదనంతో విస్ఫారిత నేత్ర ద్వయముతో, లజ్జ ఒకవైపునా బౌత్సుక్యము ఒక వైపునా ఆమెకు వింజామరలు వేయగా, అటూఇటూ తలత్రిప్పుతూ ఎప్పుడూ జ్ఞాపకము ఉంచుకోదగిన మాటలు అన్నది.

ఏమని అన్నది అనగా, “ నహజమైన చాతుర్యముతో ఒప్పారేటువంటిన్నీ, విశదంగా దాపరికంలేని

హృదయముతో వ్రాయబడి, సరస్వతీదేవి కంఠహారం
కాగలయట్టిన్నీ, చిరకాలము స్మరణీయమైనట్టిన్నీ, రసి
కుల హృదయాలను సంతోషపెట్టగలిగినట్టిన్నీ, మహిళా
జన హృదయాలకు ఆనందము చేకూర్చేటటువంటిన్నీ,
ముఖ్యముగా దాంపత్య మహాత్మ్యాన్ని ఎక్కువగా
వెల్లడి చేసేటటువంటిన్నీ, కథలుమీరు వ్రాయవలసినది”

ఈమాటలువిని ప్రసంగకులందరూ ఈ యువ
కుడు ఇట్లాగ అన్నాడు. “దాంపత్య మహాత్మ్యాన్ని
వెల్లడిచేసే కథలు వ్రాయమని నీవు అడగటం ధర్మ
సమ్మతమైన కోరికే.

కవులకేట్టి రచనలు క్రొత్తగాదు. ప్రపంచం కళ్ల
బడకూడదని, మనుష్యసంచారంలేని హిమాలయ
పర్వతాలెక్కి కూర్చున్న పార్వతీ పరమేశ్వరుల పావన
ప్రణయకథను కవులు గానంచేశారు.

ఇది గాదని, పాలకడలిలో పాపరా పాన్పుపై
పవ్వళించిన రమాకేశవుల విశ్వశ్రేయః ప్రేమనూ,
నందనారామంలో కల్పపాదప చ్ఛాయల, అప్పరో
సృత్యాలమధ్య శచీదేవేంద్రులు చవిచూచిన అనురాగ

శరద్రాత్రుః

సుధాబిందు మాధుర్యమునూ, కవులు కావ్యరూపంలో
మనకు సాక్షాత్కరింపజేశారు.

అట్లే నేను మన దాంపత్యకథనే వ్రాస్తానని
చెప్పేవరకు కాంతం కృత్రిమ రోష కషాయ నేత్రయై
“ఓహో ఎంతటిచతురులుమీరు! ఎంతటిమహాత్ములు!
నాదుమీదనా కటకట, మీ వచోరచనా కౌశలము”
అని వెక్కిరించినది.

అందుపై ఈ గ్రంథకర్త ఇల్లాఅన్నాడు. “సర
స్వతీ చతుర్ముఖుల శృంగారలీల కళాపూర్ణోదయమునకు
మూలము అయింది. అట్లాగే మనదాంపత్య శృంగార
లీలలే ఈ కథలకు మూలము అవుతుంది.”

ఇల్లా అనేసరికి కాంతం సంతోషించి మిమ్ము
గనినతల్లి కడుపు “చల్లనై సదా మనవలయునని” దీవించి
భర్త కంఠమును సువర్ణ వర్ణములైన బాహువులచే
పరిరంభ మొనర్చినది.

కాంతం ఆనాటినుంచీ కథానాయిక అయినది.
ఆదర్శగృహిణి అయినది సృష్టిలోఉన్న రమణీయ వస్తు
వులసౌందర్యమంతా ఆమెను ఆశ్రయించినది.

వెన్నెల చల్లదనమూ, పూరేకుల మెత్తందనమూ, మేల్మీ బంగారుచాయ, ఆమె సుకుమార సుందర శరీర కాంతికి ఉపమానములయినవి. ఆమె పరిహాసపు వాక్కులు, నా యీ కావ్యమునకు “మానిషాద” ప్రాయములైనవి. ఆమె శృంగారలీలలే కథలైనవి. ఆ దాంపత్య కథారసామృతమే స్వర్ణ పాత్రలలో లోకానికి అందించడము నాపనియైనది. కాంతం కథల జన్మ వృత్తాంతము ఇట్టిది.

ఉదయభానుడు నిద్రపోతున్న తామర మొగ్గలను తన కరణహస్తాలతో మేల్కొల్పినట్లు, కాంతం తెలతెల వారుతూ ఉండంగా వచ్చి నన్ను లేపుతుంది.

కాంతం నాకంటే ముందుగానే లేచి కాలకృత్యాలు తీర్చుకొని, స్నానంచేసి తలదువ్వుకొని, పూలు పెట్టుకొని వచ్చినది నాగదిలోకి.

“ఇంకా నిద్రపోతూనే ఉన్నారా? పొద్దెక్కింది. లేవరా?” అన్నది. నేను ఆమాటలువిని కూడా నిద్రనటించాను. ఆబిడ వచ్చి నాపైకి వంగి, తేలికగా తాకి బుగ్గపైన చిటిక వేసి ‘లేవరా’ అన్నది.

“నేను లేవను చాలాబద్ధకంగాఉంది. పడుకొంటాను” అన్నాను.

“కాలేజీకి వెళ్లరా?”

“వెళ్లను.”

ఆబిడ మంచంమీద నాప్రక్కనే కూరుచుండి ముఖంమీద పడిన జుట్టును సవరిస్తూ “ఇదేమీ బాగుండలేదు. మీరు కాలేజీకి వెళ్లక తప్పదు” అన్నది.

“నాకు బాగానేవుంది” అన్నాను.

“మీకు బాగానేవుంటుంది! అంతా నన్ను అంటారు” అన్నది కాంతం, బుడ్డమూతిపెట్టి.

“నేను లేవలేను” అని కచ్చితంగా చెప్పి ముసుగు బిగించాను మళ్ళీ.

“ఉహూ! అదేమీ కుదరదు, లేవండి” అని కాంతం నా పాదాలపైన చెయ్యివేసింది.

నేను అనేక కారణాలు చూపించి కాలేజీ మానటానికి ప్రయత్నంచేశాను. కాని ఆబిడ గట్టిపట్టు పట్టి నన్ను బలవంతంగా నిద్రలేపి స్నానంచేయించి భోజనం పెట్టి బడికి పంపింది.

సాయంత్రం కాలేజీనుంచి ఇంటికి రావటంతోనే సుఖంగా భోజనంచేసి వెన్నెలలో తెల్లని పరుపుపైన పండుకొని నిద్రపోవటానికి ప్రయత్నం చేస్తున్నాను.

కాంతం కూడా భోజనం పూర్తిచేసి వచ్చింది. తెల్లని జరీచీరపై వెన్నెలలు జారి పోతున్నవి. ఆమె వచ్చి కూర్చుండి “ఇల్లాగయితే ఎల్లాగండి! పుస్తకం తెరవటం మానేశారే!” అని అన్నది.

“అయితే ఏంజెయ్యమంటావా?” అని అడిగినాను.

“త్రోడివాళ్లంతా ఏంజేస్తున్నారండీ ! చక్కగా కష్టపడి చదువుకోవటంలేదూ!”

“చదివి పరీక్షకు కూర్చుని ప్యాసయి చివరకు చేసేదేమిటి?” అని నేను చప్పరించాను.

“ఏమీలేకపోతే ఎందుకు చదువుతున్నారూ?” అని అడిగింది కనుబొమ్మలు ఎగరవేస్తూ.

“వాళ్లకు పిచ్చి!” అన్నాను.

“మీరూ వాళ్లమోస్తరు విద్యార్థులే! మీరంతా ఒక కాలేజీలోనే చదువు కొంటున్నారు.” అని నవ్వింది కాంతం.

“అవును, కాని నాకింకా అంత పిచ్చి ఎక్కలేదు” అన్నాను.

కాంతం నవ్వి “అల్లాగకాదు. మీరు చదువు కోకపోతే ఎల్లాగచెప్పండి,” అని బుజ్జగించింది. నేను ససేమిరా చదువుకోనన్నాను.

ఆ తెల్లని పక్కా, ఆ సువాసనలూ, అమనోహరమైన వెన్నెలనూ వదిలివేసి గదిలో దీపంనుండు కూర్చుండి ఛార్లెమిన్ డి గ్రేట్ ను గురించి చదివేటందుకు నేనేమీ బుద్ధిహీనుణ్ణి కాదు.

అక్కడే పండుకొని మబ్బులను తరుముకొంటూ పోతున్న చంద్రుణ్ణి, కాంతం స్నిగ్ధకపోలాలను, అరుణాధరసౌభాగ్యమును చూస్తూ మానం వహించాను.

ఆమె “ఏమిటి ఆలోచిస్తున్నారు?” అన్నది.
“ఒకముఖ్యమైన విషయాన్ని గురించి ఆలోచించాను. ఒకనిశ్చయానికి వచ్చానుకూడా. నేను రేపటినుండి కాలేజీకి కూడా వెళ్లను” అన్నాను.

“ఎందుకు వెళ్లరూ?” అని అడిగింది ఆదుర్దాగా!
“అక్కడ నేర్చుకోవలసిన విషయములు ఏమీ లేవు. ఇంట్లో నీదగ్గరేఉండి చాలా విషయాలు నేర్చుకోవలసి ఉన్నది.” అన్నాను.

“నాదగ్గర ఉండి నేర్చుకొన్న విషయాలను చూచి సంతోషించి మీకు ఎవరైనా ఉద్యోగం ఇస్తారా?” అని అడిగింది నవ్వుతూ.

“ఎవ్వరూ ఇయ్యకపోతే నీదగ్గరే ఉద్యోగం చేస్తాను.” అన్నాను.

“జీతం ఎంత ఇయ్యవలసి ఉంటుందో ! కొంచెం చెప్పండి?” అన్నది కాంతం.

“అట్టే ఏమీ అక్కరలేదు తినటానికి అన్నం కట్టుకొనేందుకు బట్ట. అంతేచాలు” అన్నాను.

“అంతటితో తృప్తిపడితే మీరు ఈ ఉద్యోగంలో చేరవచ్చు, భగవంతుడు ఇచ్చినంతలో ఆ మాత్రము ఇయ్యగలను.”

“అయితే యింకేమీ! ఇప్పటినుంచీ డ్యూటీలో చేరుతాను. నేను చేయవలసిన పనులు ఎల్లాంటివో కొంచెము చెప్పాలె నువ్వు.”

“అంత కష్టమైన పనులు ఏమీ ఉండవులెండి.”

“అసలు రోజుకు ఎన్ని గంటలు పనిచెయ్యాలె?”

“ప్రొద్దున తొమ్మిది గంటలనుండి, సాయంత్రం అయిదు గంటలదాకా డ్యూటీలో ఉండాలె”

“చేయవలసిన పనులేమిటి?”

“చాలావరకు నా ముందు నుంచోటం.”

“నుంచుని?”

“నుంచుని ననుచూస్తూ ఉండటమే!”

“ఇంకా?”

“నాకు పూలు తెచ్చిపెట్టటం. నేను అలంకరించు కొంటూ ఉంటే నాకు తోడ్పడటం.”

“దాని తరువాత?”

“దానితరువాత ఇంకేదే నా పని చెప్పితే చెయ్యటం”

“ఏమీపని లేకపోతే?”

“ఊరికే నుంచోటం”

“ఎంతసేపై నానా?”

“అలా”

* “నుంచుని నుంచుని అలసిపోతే కూర్చోవచ్చునా?”

“అలా”

“కూర్చుని కూర్చుని విసుగుపుడితే పడుకో వచ్చునా?”

“అహ. అట్లావీలులేదు. కూర్చుని కూర్చుని విసిగిపోతే మళ్ళీ నుంచోవాలె”

“అది కష్టం!”

“అయినా తప్పదు.”

“నుంచోనంటే?”

“నుంచోనని యజమానురాలియందు భయ భక్తులు లేకుండా ప్రవర్తిస్తే పై నుపడుతుంది.”

“జీతం, బత్యం లేని ఉద్యోగం చేస్తున్న వాడు పై ను ఎక్కడ ఇచ్చుకొగలడా?”

* “శరత్ బాబు.”

“పైను ఇయ్యకపోతే ఖైదుపడుతుంది. సాయం త్రం అయిదు అయిన తరువాత కూడా గది గుమ్మం దాటటానికి వీలుండదు.”

“ఇల్లాంటి ఉద్యోగం చెయ్యటం కొంచెం కష్టమే. యజమానురాలు కొంచెం కఠిన స్వభావం కలదాని లాగు కనిపిస్తూ ఉంది.”

కాంతం తన రెండు చేతులనూ నాబుజముపై న వేసి కాగలించుకొని “మీ యజమానురాలు ఏమాత్రం కఠిన స్వభావం కలది గాదండి. కావాలంటే ఒక పూట నాకరీచేసి చూడవచ్చు” నన్నది.

“అయితే నేను ఈ క్షణంలోనే నాకరీలో ప్రవేశిస్తున్నాను. ఏంజెయ్యాలో సెలవియ్యండి” అని లేచి నిలబడ్డాను.

కాంతం కూడా లేచి నిలబడి “ఇకనుంచి మీరు నాయెడల విధేయతతో ప్రవర్తించాలిసి ఉంటుంది, తెలిసిందా!” అని అడిగింది.

“చిత్తం” అన్నాను నేను.

ఆపశంగా ఆమె గదిలోకి వెళ్లి మల్లె పూల చెండు ఒకటి తెచ్చి నాచేతిలో పెట్టింది.

“ఫై ను ఇయ్యకపోతే ఖై దుపడుతుంది. సాయం త్రీం అయిదు అయిన తరువాత కూడా గది గుమ్మం దాటటానికి వీలుండదు.”

“ఇల్లాంటి ఉద్యోగం చెయ్యటం కొంచెం కష్టమే. యజమానురాలు కొంచెం కఠిన స్వభావం కలదాని లాగు కనిపిస్తూ ఉంది.”

కాంతం తన రెండు చేతులనూ నాబుజముపై న వేసి కాగలించుకొని “మీయజమానురాలు ఏమాత్రం కఠిన స్వభావం కలది గాదండీ. కావాలంటే ఒక పూట నాకరీచేసి చూడవచ్చు” నన్నది.

“అయితే నేను ఈ ఊణంలోనే నాకరీలో వ్రేవేళిస్తున్నాను. ఏంజెయ్యాలో సెలవియ్యండి” అని లేచి నిలబడ్డాను.

కాంతం కూడా లేచి నిలబడి “ఇకనుంచి మీరు నాయెడల విధేయతతో వ్రవ ర్తించాలిసి ఉంటుంది, తెలి సిందా!” అని అడిగింది.

“చిత్తం” అన్నాను నేను.

ఆపశంగా ఆమె గదిలోకి వెళ్లి మల్లె పూల చెండు ఒకటి తెచ్చి నాచేతిలో పెట్టింది.

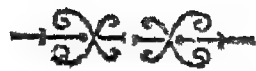
శరద్రాత్రులు

కాంతం నాకు కొంచెం ప్రక్కగా నుంచునివుంది.
నేను దగ్గరలో వున్నకుర్చీలో కూర్చున్నాను. ఆబిడ
పైట సద్దుకొని నాకెదురుగావచ్చి నిలువబడి నన్ను
ఆజ్ఞాపించింది,

“స్టాండ్.” అని

లేచినుంచున్నాను విధేయతతో. “నడవండి”
అన్నది. నేను నడిచాను “ఇటు ఇటు ఇటు” అని మంచము
చుట్టూతిప్పి చివరకు ఆతెల్లని పాస్పుపై పడుకోమని
ఆజ్ఞాపించినది.

నేను మాట్లాడకుండా విధేయత చూపాను. నా
స్వామినీ భక్తి జూసి ఆకాశం పలపలా నవ్వింది.

3

కాంతం తెల్లటి పక్కమీద పండుకొని ఉంది. ఆ ప్రక్కనేయున్న మరొక మంచంపైన నేను కూర్చున్నాను. ఆమెకు నిద్రపట్టింది.

ఆమె లలో ఆబిడ ఎంతో మనోహరంగా ఉంది. వెన్నెల కాంతంపై పడుతున్నది. కాని ఆమె చెక్కిళ్లు ఆవెన్నెలను తినేస్తున్నాయి. నేను చూస్తూ కూర్చున్నాను.

ఆమె పెదవిపై కెక్కి నాట్యంచేస్తున్న ఎరుపును తెలుపుచేయాలని వెన్నెలలు ప్రయత్నం చేసినై. మా కాంతం కళ్లుమూసికొని ఉన్నప్పుడూ అందంగానే ఉన్నది. వెన్నెల ప్రవాహంగా వచ్చేసరికి చీకట్లు కొన్ని పారిపోయివచ్చి ఆమెగడ్డం క్రింద దాక్కున్నాయి.

కాసేపు ఆసాందర్యాన్ని చూచిత్త పిపడి నేనూ పండుకొని నిద్రపోయాను. ఒక అర్ధరాత్రివేళ మల్లెపూల పరిమళం ఒకటి, మృదువైన హస్తము ఒకటి నన్ను మేల్కొలిపినై.

కాంతం నాప్రక్కపైన కూరుచుండి నాభుజం పైన చెయ్యివేసి 'ఏమండీ! కలలు నిజమాతా యాండీ?' అని అడిగింది.

నేను ఏమి చెప్పేది? 'కొన్నికలలు నిజమాతవి' అన్నాను. ఈ మాటవిని కాంతం భయపడ్డట్టు ఉలికెపడి, 'నిజంగానండీ, కలలో చూచినట్టు జరుగుతుందా?' అని అడిగింది.

నేను ఆబిడ స్థితి తెలుసుకొని వీపుమీద తట్టి 'కలలు ఎందుకు నిజంఅవుతయ్యే పిచ్చిదానా' అన్నాను. 'మరి ఇందాక అలాగ అన్నారేం' అన్నది. 'ఊరికే' అన్నాను నీకేం భయంలేదు పడుకో' అన్నాను.

ఆబిడ నాకు కొంచెం దగ్గరకు జరిగి 'చూడండి నాకు ఒక చెడ్డకల వచ్చింది.' అంటూ బిత్తరిచూపులు చూసింది.

'ఏమిటాకల?' అన్నాను నేను.

'కలలో మీరు కనపడ్డారండీ' అన్నది భయ పడుతూ.

'నేను కనపడ్డానా! కనపడితే భయం ఎందుకూ' 'మీరు చేసిన పనికి' అన్నది.

ఈ మాటలు నన్ను చకతుణ్ణి చేసినై. అబిడకు వచ్చిన కలలో నేను ఏంచేశానో ఎట్లా తెలుస్తుంది. అందుకని 'ఏం చేసా నేమిటి' అన్నాను.

ఆమె ఇంతింతకల్లు చేసికొని 'తల్లుకుంటే ఇప్పటికీ ఇంకా అసహ్యగానేఉంది' అన్నది.

ఏదో అసహ్యంకలిగించేపనిని చేశానన్నమాట.

అది ఏపని అయినాకానీ, కలలోనై తే మట్టుకేం, నేను చేసివుండాలిసిందికాదు. అందుకని నేను వెంటనే అన్నాను 'కాంతం ! ఊమించు, అదేదో చాలా తప్పు పని అయివుంటుంది. నేను చేయాలని చేయలేదు'

'చేయాలనే చేశారు' అన్నది కాంతం.

'అట్లాయెప్పుడూ అయివుండదు. అయినా 'ఏమిటో చెప్పు' అన్నాను. నేను కళ్ళారా చూశాను మీరు ముద్దుపెట్టుకోటం' అన్నది కాంతం.

'ఇంతకూ నేను చేసినతప్పు ముద్దుపెట్టుకోటం అన్నమాట! ఆయితే తప్పకుండా బుద్ధిపూర్వకంగానే చేసిఉంటాను' అన్నాను నవ్వుతూ.

'పైగా చెప్పుకుంటారుకూడాను, ధైర్యంగా! ఎంత తప్పుపనండి అది' అని అబిడ తెలతెలపోయింది.

‘నాభార్యను నేను ముద్దుపెట్టుకొంటానో తప్పు ఏమిటో నాకు అర్థంకావడంలేదు’ అన్నాను నేను.

‘మీభార్యను ముద్దెట్టుకోడంకాదు; మీరు, ఎవరో మరొక స్త్రీని ముద్దెట్టుకొన్నారు’ అన్నది ఆబిడ.

‘శివశివ! నేను ముద్దెట్టుకోలేదు’ అన్నాను కాని ఆబిడకు తృప్తికలుగలేదు. ‘నే నేమీ ఎరుగను’ అన్నా. ఆబిడకలలో అయితేమట్టుకు ఎందుకు ముద్దెట్టుకోవాలె?

నేను చేసినతప్పుకు ఆబిడ శరీరంలోని ప్రతి భాగమూ నాపైన ఆగ్రహం వహించింది. ఆబిడ పెదవి జేవరించింది, ఆవెన్నెలలోకూడా భూలతలు కోపంతో ముకుళించుకు పోయినై.

ఆబిడ తర్జని ముక్కుపై కెక్కి తప్పు తప్పు అని అరచింది. జడ నాపైకి ఎగిరి పడ్డది.

ఆబిడగారి కలలో కనపడ్డ విషయాలకు నేను ఎట్లా బాధ్యుడినో భార్యకు చెడ్డకలలురాకుండా చూడవలసిన బాధ్యతకూడా భర్తదే కామోలు ! ఎవ్వరికీ తెలుస్తవి ఈ మర్యాదలన్నీ.

నాతప్పు ఏమీలేదని నిశ్చయించుకొని ఆబిడ అమాయకత్వానికి న వ్యూహం కల్పమూసికొని పండుకొన్నాను.

ఆమె కూడా పండుకొని నిద్రపోతుందనుకొన్నాను.

నాకు నిద్రపడుతూపడుతూ ఉండగా ఆమె చల్లని మల్లెపూలతో నన్ను తాకి 'ఏమీ ఎరుగనట్లు హాయిగా ఎత్లా నిద్రపోతారండీ నా మనస్సుకు ఇంత కష్టంగాడంటే, అన్నది, జడతీసి బుజంపైకి విలాసంగా విసిరి వేసికొంటూ.

నిద్రకళ్లతో చూశాను. ఆమె లావణ్యము వెన్నెలలో మెరసిపోతున్నది. వెన్నెలను తాగుతూఉన్న ఆమె తనువూ, చలిస్తూఉన్న ఆ కళ్లు, కట్టుకొన్న తెల్లని జరీచీరా అన్నీ కూడా నా నిద్రాముదిరిత వదనాన్ని చూచి నవ్వినవి.

నేను ఎవరినో ముద్దుపెట్టుకొన్నట్లు ఆమెకు కలరావటం, ఆందుకై ఆమెగారికి కష్టంగా ఉండటం, అది గుర్తించక నేను నిద్రపోవటము, అది ఒక పెద్ద తప్పు గావటం, దీన్నిజూచి చందమామ సహితం మేఘాన్ని మరుగుజేసికొని వికవికనవ్వటం! బాగానేఉంది! అనుకొన్నాను.

ఆమెకు కల ఎందుకురావాలే! వస్తేమటుకు అల్లాంటి కల ఎందుకురావాలే! అయినా ఆ దుస్స్వప్నానికి నేనెట్లా బాధ్యుణ్ణి? నాకేమీ బోధపడలేదు.

అయినా కలలో జరిగినదానికి ఆమె అంతగా కష్టపడటం నాకేమీనచ్చలేదు. అందుకని ఆమెగారి మాటలకు నవ్వి ఊరుకొని కళ్లుమూసికొని నిద్రపోవటమే ఉచితమైనవని.

అల్లా చేద్దామనుకొన్నాను. కాని ఆ చల్లని ప్రసన్నమైన వెన్నెలలో పరిదీనవదనయై, అవనత ముఖమైయున్న ఆసుకమార రూపవతిని చూచి నిర్లక్ష్యంచేయలేక పోయినాను.

అందుకని కాదూ నేను ఆమెకు మరికొంచెము దగ్గరగా జరిగి 'కాంతం, అయితే, నీవు నిద్రపోకుండా ఇల్లాగ కూర్చున్నావు ఎందుకూ, అని బుజ్జగిస్తూ అడిగింది!!

అల్లా అడిగినా ఆమె మాట్లాడకుండా ఊరుకొన్నది. ఈ దుస్స్వప్నం కాంతాన్ని చాలా వ్యాకులత పెట్టినట్లుంది. నేను ఆమె ఎడల 'సదాహృదయ కౌతక హేతుకళా విధిజ్ఞుడౌ' పురుషుణ్ణి కాకపోవటం నాదేతప్పు అనిపించినది.

ఆమెను సంతోషపెట్టే మార్గంకోసం చాలాసేపు ఆలోచించే, చివరకు ఆమె చుట్టూకొన్నతాకి 'అం

వ్యాకులత పొందుతున్నావు ఎందుకు కాంతం?, అని అడిగినాను. ఎంతో జ్ఞతిమిలాడిన మీదట ఆమె జబాబుచెప్పినది.

ఆ జబాబు అయినా కోపంగానే అన్నది. ఎందు కేమిటండీ, నాకు అల్లాంటి కల రావలసిందికాదు, కులస్త్రీలకు ఇటువంటి కలలువస్తయ్యా ఏమిటండీ! అందుకనేనాను కష్టంగా ఉంది' అని. ఈ మాటలు అంటూఉన్నప్పుడు ఆమె గొంతుక కొద్దిగా జీరపోయింది.

ఇంక అనుమానము ఏమాత్రమూలేదు. ఆమెకు బాగా కష్టముకలిగినది. 'కాంతం, ఇందులో నా తప్పు ఏమిలేదు. నేనేపాపమూ ఎరుగను. నేను ఎవరినీ కలలోనై నా ముద్దుపెట్టుకొని ఎరుగను. అయినా ఉమించి నీవు పడుకొని నిద్రపో' అని అంటూ నేను కాంతం నున్నని తలపైని చేయిజార్చి, బుజాలనంటి బుజ్జగించాను.

కాంతం కళ్లువిప్పి నావంకచూచింది. రేకులు వెనుకకు విప్పుకొనిన బొడ్డుమల్లెపూలు నావంక తేరిపార చూచినట్లు అయినది. ఆమె కొంచెమునేపు ఆలోచించి చివరకు ఇల్లాగ అన్నది, విడిపోయిన తన జడను బిగించి అలుకొంటూ.

‘చూడండి, ఒక్కముక్క చెబుతున్నానువినండి.. మీరు ... పరశ్రీని ముద్దుపెట్టుకొనట్లు ఇంకొకసారి నాకు ... కల వచ్చిందా అంటే మాటదక్కదు...’ ఇల్లా అంటూ ఆమె తర్జునిని సాభిప్రాయంగా చూపింది.

ఇల్లాగ నిక్కచ్చగా చెబుతూ కాంతం తన జడను, అల్లటంపూర్తిచేసి, విసిరి వెనక్కు వేసుకొన్నది. తన కోపం అంతా న్నాపైన చూపటం ఎందుకూ నేనేమి చేశానూ, అని అనుకొంటూ ఆజడ ఆమె పిరుదులపై ని రెండుసార్లు అటూఇటూ ఊగి కుదటబడి ఊరుకొన్నది.

నేను ఆమె చెప్పిన మాటలు శ్రద్ధతోవిని విధే యతతో తల ఊపి, బుజంపైన చెయ్యివేసి ఆమెను దగ్గరకు తీసికొని ‘నీకెందుకూ ఇంతకష్టం, ఈ కల సంగతి మరచిపో, ఇంకొకసారి నీకు ఇల్లాంటి కల వచ్చినదంటే అప్పుడునన్ను అను, అన్నాను, అల్లాంటి స్వప్నాలు రాకుండా నేను అప్పుడే చాలాగట్టి వర్షాట్లుచేసినట్లు!!

కాంతం పరితృప్తి పని పొందలేదు. గునుస్తూ ‘ఈ పాపిష్టి కల రావలసిందికాదు. దీనికేదో కాస్త శాంతి చేయించాలె’ అన్నది.

‘అవును, కాంతం, దీనికి నీవు తప్పక శాంతి చేయించుకోవాలె’ అన్నానునేను.

‘ఏమి శాంతి చేయవలెనో ఎల్లా తెలుస్తుందీ!’
అని అడిగింది.

‘చూడూ, కాంతం, దీనికి అట్టే పెద్దశాంతి
ఏమీ, అక్కరలేదు. కలలో పరస్మిని ముద్దెట్టుకొన్న
దోషం, ఇలలో స్వస్మిని ముద్దెట్టుకోటంవల్ల పోతుం
దనీ, కల వచ్చిన తత్క్షణం, కాల విలంబనం కాకుండా
ఈ శాంతి క్రియ జరుబడవలెననీ, శాస్త్రకారుడు
వ్రాసినాడు’ అన్నానునేను.

‘చాలైండి, మీమాటలన్నీ ఇల్లాగే ఉంటవి.
వేళాకోళాలు! వెక్కిరింతలూనూ!’ అని నవ్వింది కాంతం.

‘అయితే నామాట నమ్మవన్నమాట! కావలిస్తే
ప్రమాణం చూపుతాను. పార్వతికి ఇల్లాగే దుస్స్వప్నం
వచ్చినపుడు పరమేశ్వరుడు ఇల్లాంటి శాంతి జరిపినట్లు
పురాణాలు చెబుతూఉన్నవి.

ఈ శాంతి ఎప్పుడూ చేయలెనూ అని పెద్ద తర్జన
భర్జన అయిండుట! చివరకు ‘నిశావేళ జేయనర్హంబను
చున్, విజ్ఞాపనం బొనర్చిరి, విజ్ఞానేశ్వరముచూచి విద్య
జనులున్’ అనివ్రాసిఉంది. చూశావా, ఈ శాంతి
రాత్రి వేళలయందే చేయటం బహు ఉత్తమమైనదని

శరద్రాత్రులు

కూడా చెప్పినారు. అని కాంతాన్ని నమ్మించి, ఆ నిశానమయంలో చంద్రమఃఖండ వినిర్గతమైన వెన్నెల వెలుగులో శాస్త్రోక్తంగా శాంతి జరిపినాను.

కాంతం మొగమున పరితృప్తి సూచకమైన ఒక అమృత రేఖ తాండవించినది. 'ఇంకా భయంగానే ఉందండీ' అంటూ కాంతం, భర్తృపరివ్వంగాన ఒదిగి పోయింది.

వెన్నెలలు ఆమెజడపై, జడలోనున్న మల్లె పూలపై, ఆమె ముఖముపై, ముక్కుపుడకలపై, కపోలములపై, కనురెప్పలపై, కాలి పట్టాలపై, మట్టెలపై తళతళలాడి, మిలమిలమెరసి, ఆమె చెక్కిళ్లపై పారాడి, చేలాంచలములపై జీరాడి, ఆమెను జోకొట్టి నిద్ర పుచ్చినవి.

కాపురానికివచ్చిన కొత్తరోజులలో మాకాంతం ఒక స్వప్నమందరి. ఆమెశరీరము ముడుచుకొన్న తామరమొగ్గ. ఆమె ప్రానన్నమందహాస కాంతిలో దేవ లోకపు వీధులు కనబడేవి.

మాకాంతానికి అప్పుడు పదునేడు సంవత్సరాలు. బక్కవలచగా చామనచాయగా ఉండేది. ఆవిడ రాణి అయి అప్పటికి మూడునెలలు అయిఉంటుంది. ఆమె మొగములో ఇంకా క్రొత్త పెండ్లికూతురుతనం పోలేదు.

మాటిమాటికి ఆమె సిగ్గుపడేది. నేనూసిగ్గుపడేవాణ్ణి. నాకంటె ఆమె ఎక్కువగా సిగ్గుపడేది. మాట్లాడిస్తే నోటిముత్యాలు రాలిపోతవేమో అన్నట్లు వెంటనే జబాబుచెప్పక, సిగ్గుపడి సిగ్గుపడి, చివరకు తలవంచుకొని తేనెవాక్కులు జారేసేది. మాట్లాడుతూ ఉన్నంత సేపూ పక్కవాటుగా క్రేగంటిచూపులు చూసేది. ఏమీ కారణంలేకుండా ఫక్కున నవ్వేది. నేనూనవ్వేవాణ్ణి. ఇద్దరం నవ్వుకొనేవాళ్లం.

క్రాంతలో ఓన్నేహితుడి ఇంటికే వెళ్లాము. ఆ యనభార్య రత్తమ్మగారు. నేను ఆమెగారిని అక్కగారూ అని పిలిచేవాణ్ణి.

ఇద్దరం బండిదిగి లోపలికివెళ్లాము. రత్తమ్మగారిని చూచి మాకాంతం బెదురుచూపులు చూచింది.

నేను మాకాంతంకంటే ముందుగా అక్కగారు ఉన్న నైపుకునడచి 'అక్కగారూ మరదలును తీసుకొని వచ్చాను చూడండి' అన్నాను నవ్వుతూ.

అక్కగారు ముందు మాఇద్దరికీ కాళ్లు కడుక్కోను నీళ్లు తుడుచుకొనేందుకు తువాలా, ఇచ్చింది. కాళ్లు తుడుచుకొని అక్కడే నిలబడిఉన్నాము.

అప్పుడు అక్కగారు మాకాంతానికి దగ్గరగా వెళ్లి ముఖంలో ముఖంపెట్టి తేరి పారజూచి నవ్వి, బుజం మీద చెయ్యి వేసి, 'నీపేరేమిటే పిల్లా' అన్నది.

కాంతం చప్పున తనపేరు చెప్పేస్తే ఈ కథ జరిగి ఉండేదికాదు. ఆమె చెప్పక నావైపుచూచింది చెప్పనా వద్దా అన్నట్లు. పేరుచెబితే తమ సౌందర్యము కాస్త వన్నెతగ్గుతుందనే అనుకొంటారు ఈ ఆడవాళ్లు. తమపేరు తమనోటీతో పలుకుతూఉంటే వినటంఎప్పుడూ

పడితే అప్పుడు లభించేవిషయంకాదని మనం అనుకొనే టట్లు చేస్తారు.

ఆమె నావంకచూచినవ్వితే, నేను ఆమెవంక చూచి నవ్వాను. ఇద్దరినవ్వులూ కలిసినై. గదినిండా కాకి బంగారపుతఱుకులు చల్లినట్లైనది.

‘నీపేరేమిటంటే చెప్పవేమే’ అంటూ అక్క గారు కాంతం చుబుకాన్ని తాకింది. మాఆవిడ మళ్ళీ సిగ్గుపడి నావంకచూచింది. ‘చెప్పేయమంటారా?, ఏమిటినంగతి చెప్పండిమరి?, ఆవిడగట్టిగా అడుగుతున్నది దానితరువాత నన్నంటేలాభంలేదు.’ అని అంటున్నట్లు నాకుతోచింది.

మాకాంతం అనవసరంగా గ్రంథం పెంచుతున్నది. కాంతం అని రెండుఅక్షరాలమాట అనేస్తే ఇంక ఏ ఇబ్బందీ ఉండేదికాదు. అట్లాఅనక ఏదో ఈమహా భాగ్యం ఆంతాఒక్కసారి ఆవిడగారికి ఇచ్చేసివెయ్యనా అన్నట్లుచూస్తే నాకు నవ్వువచ్చింది. ఈతభానేను ఫక్కుననవ్వాను. కాంతంకూడా ముత్యాలు ఒలక పోసింది. ఒక్కసారి ఎలట్రైక్ దీపాలతోరణం వెలిగి నట్లయింది గదిలో.

శరద్రాశ్రులు

‘ఏమేపిల్లా పేరుచెప్పమంటే ఏమిటీపెంకెతనం’ అంటూ అక్కగారు కాంతంబుజాన్ని తాకింది. ఈతభా కాంతం వకవకానవ్వి ‘మీరుచెప్పండి ఇకతప్పేటట్లు లేదు’ అన్నట్లు నావంకచూచినది.

ఆమెగారుచెప్పకపోతే నేనెందుకు చెప్పాలి! నేనేనా అంతతీసిపోయినది! నేనుచెప్పలేదు. నువ్వేచెప్పు అన్నట్లు చూచి ఊగుకొన్నాను.

ఈసేరునుగురించి ఏదోపెద్దరహస్యం ఉన్నట్లూ, ఆగుట్టుకాస్తా బైటపెట్టటానికే ఇష్టంలేక మేము ఇదో నాటకం ఆడుతున్నట్లు అర్థమైంది అక్కగారికే.

అల్లా ఆమెకు అర్థముఅయినట్లు ఆమె ముఖములో స్పష్టముగా తెలుస్తూనే ఉన్నది. అప్పటికే నా తనపేరు చెప్పేయవచ్చునా! కాంతం చెప్పక, బిత్తరిచూపులు చూస్తూ నుంచున్నది.

అక్కగారికి ఏమైనాకోపంవస్తుందేమోనని భయ పడి, నేను ఆమెగారి ముఖంవంకేచూస్తూ నుంచున్నాను. ఒక్కక్షణం ఏదోఆలోచిస్తున్నట్లుగా కనపడ్డది ఆమె. మరుక్షణంలో కృతనిశ్చయురాలైనట్లు మందహాసంచేసి పేరుచెప్పటానికే ఇంతసిగ్గాఅమ్మా! అయితే ఉండు నీసంగతిచెపుతాను! అంటూ రత్తమ్మగారు కాంతం

బుజంపైన చెయ్యివేసి తనకొగిలిలోకీసికొని, ముద్దుగా, మెల్లగా, ద్వారకంవై వు నడిపించుకొనిపోయింది.

మాకాంతాన్ని ఎక్కడికి తీసికొనివెడుతున్నదా అనుకొన్నాను. ఆశ్చర్యముతో చూస్తూ అక్కడే నిలుచున్నాను.

అక్కగారు మా ఆవిడను నుకుమారంగా నడిపించుకొనిపోయి, గుమ్మం అవతలనుంచోబెట్టి, నన్ను కూడా రమ్మని సంజ్ఞ చేసింది. నేనూ వెళ్లానుమాట్లాడకుండా.

అక్కగారు మాకాంతంవై వు వేలుచూపిస్తూ 'నీవుకూడా మీ ఆవిడప్రక్కననుంచో' అని ఆజ్ఞాపిస్తున్నట్లుగా అన్నది. ఎందుకూ? అన్నాను. 'ఎందుకో తెలుస్తుంది ముందునుంచోవోయ్ తమ్ముడా' అన్నది. పోనీ తప్పేముందని నుంచున్నాను.

కాంతంప్రక్కన నుంచోటం సరదాగానేఉన్నది. ఆక్రొత్తలో ఆమెదగ్గర నుంచోటమన్నా, ఆవిడకు కాస్త చెయ్యితగిలించటమన్నా నాకుచాలా సరదాగాఉండేది. అటువంటి అవకాశంవస్తే పోనిచ్చేవాణ్ణికాదు.

నేను సరాసరివెళ్లి ఆమెబుజానికి బుజం తాకించి నిలుచున్నాను. నాకు గగుర్పాటుకలిగింది. మాకాంతం

శరద్రాత్రులు

దేహంలో దేవలోకపు పోకడలున్నవి. ఆమె కేశబు
ధంలో పెట్టుకొన్నవి మల్లెపూవులేకాని సకలపుష్పభా
తుల వాసనలు ఆమెను సదా అంటిపెట్టుకొనేఉండేవి.
నాకు ఆమె నిరంతరసామీప్య నిరవధికానందము అనుభ
వించాలని ఉండేది.

జీవితంలో రెండేబ్రహ్మనందాన్ని ఇచ్చే ఘట్టాలు.
ఒకటి నూతనవధువుప్రక్కన తాకీతాకక నుంచోటం.
రెండోది జగన్మాతసన్నిధిలో కేల్తోడ్చి పులకలుతీరిన
శరీరంతో నిలబడటం.

మాకాంతంప్రక్క నేను ఛాతీవిరిచి నిలుచు
న్నాను. మంచి చక్కని భార్యను సంపాదించుకొన్నానని
గర్వపడ్డాను. మా ఆవిడమటుకు సిగ్గుతో తలవంచు
కొన్నది.

అక్కగారు మమ్మలనిద్దరినీబాగాచూచి 'దూరా
న్నుంచిచూస్తే, అమ్మాయే కాస్తపొడుగు అనిపిస్తుంది
నుమా' అన్నది నవ్వుతూ. ఆవిడకంటే నేనుపొట్టిఅని
పించుకోటం నాకు బొత్తిగాఇష్టంలేదు. అందుకని కాస్త
వల్లుపొడిగించి తల ఎత్తాను. నాప్రయత్నం ఎవ్వరికీ
కనపడకుండానేచేశాను. కాని కాంతంపట్టేసి పకవకా

నవ్వండి. అక్కగారు మమ్ముల నిద్దరినీచూచి చాలా ఆనందించింది.

నేను అన్నాను, 'ఏమిటండీ అక్కగారూ ఇది? ఎందుకు ఇల్లాగనుంచోబెట్టారు? మమ్ములను ఫోటో తీయిస్తారా?' అని.

అక్కగారు నతోషముతో తూలిపోతూ 'ఫోటోనంగతి ఆనక ఆలోచింతాము, ముందు మీరు ఇంట్లోకొరావటానికి వీలులేదు.' అనిఅన్నది. ఇల్లాగ ఎందుకుఅన్నదో అర్థంకాలేదు.

ఏదోగాభరాపడి చూచాము, ఇద్దరంకూడా. అక్కగారు మా కాంతం బుగ్గమీదపొడిచి 'అల్లా చూస్తావేమే నంగనాచిలాగ పేరుచెపటానికి నగిశావు! ఇప్పుడు మీరు ఇద్దరూకూడా పేర్లుచెవితేగాని లోపలికి రానీయను. తరువాత మీఇష్టం.' అని గుమ్మానికి అడ్డంగా నిలుచుండి చేతులు రెండూచాపింది ద్వారబంధానికి అడ్డంగా.

కాంతం తలవంచుకొన్నది. చెప్పు అన్నట్లు నేను కాంతంబుజాన్ని నెట్టాను. అబిడ మళ్ళీదొంగ చూపులుచూచి నవ్వి, నేను బుజాన్ని తాకటంవల్ల జారిన

శరద్రాత్రులు

పైట నవరించుకొని తప్పించుకొని పోదామని అటూ, ఇటూ చూచింది.

అక్కగారన్నది ఇదిగ్రహించి 'పారిపోవటానికి ఇది మీ ఇల్లు కాదేపిల్లా! ఆడబిడ్డలంటే అసలుమొగుడన్న మాట.! నామాటవిన్నతరువాతే నీవు నీమొగుడుమాట వినటం. నీఆటలు ఇక్కడసాగవు?'

ఇక మాఆటలుసాగవని స్పష్టంగా తేలిపోయింది. చెప్పుమని కాంతానికి సంజ్ఞ చేశాను. చివరకు ఎల్లా గయితేనేం ఏంజెప్పేది? అన్నది కాంతం నన్ననిగొంతు కతో మాధుర్యం ఒలకపోస్తూ.

ఎక్కడో కోయిల కూసినట్లు, గగనవీధిని కిన్నెర కిలకిలమన్నట్లు, మహత్పై పంచమస్వరం పలికినట్లు అయింది.

'ఏంచెప్పాలో తెలియదేం? వగలమారి వంకాయవు!! పేరుజెప్పు' అన్నది అక్కగారు. 'నాపేరేనా?' అన్నది కాంతం అప్పటికి కాస్తభయంతీరి, ఆమెకళ్ళలోకి చూస్తూ.

అక్కగారు మళ్ళీ కాంతం రెండుచెక్కిళ్లనూ ఆర చేతులతోతాకి తనకణతలకు నొక్కుకొని, 'ఎంతనంగ నాచివే! నీపేరునీవుచెబుతావు!! నేను నీపేరేమిటేఅమ్మా,

అన్నప్పుడే ఆమర్యాదకాస్తా దక్కించుకొన్నట్లయితే ఇంతవరకు వచ్చేదికాదు. ఇప్పుడు నీమొగుడిపేరు చెప్పు.’

కాంతం మళ్ళీ తలవంచి నాబుజాలమీదుగా చూచింది. కాంతం లజ్జాపీహిత సర్వాంగయై మనోహరా కృతి దాల్చింది.

‘ముందునీవు చెప్పవోయ్’ అన్నది అక్కగారు. ‘ఏంజెప్పాలమ్మా’ అన్నాను. ‘ఎంతఅమాయకుడులాగ నటిస్తావు. పెళ్లాముపేరు చెప్పు’ అని గట్టిగా అన్నది అక్కగారు.

పెళ్లాము అన్నమాటలో ఉన్న మాధుర్యం ఇంకొకమాటలోలేదు. భార్య అన్నా అర్ధాంగి అన్నా ఇంకో భావ అనిపిస్తుంది.

స్త్రీకి సిగ్గుసహజము. అందులో కొత్తగాకాపు రానికివచ్చినపిల్ల సిగ్గుపడటంలో విపరీతం ఏమీలేదు. కాని మొగవాడను, నేనూసిగ్గుపడ్డాను. చప్పున చెప్ప లేకపోయినాను.

మా అక్కగారు మాపెళ్లికిరాలేదు. అమెకు మా అబిడపేరు తెలియదు. నేను ఏదోపేరు చెప్పినా, నేను

చెప్పింది సరియైనపేరుకాదని ఆమె గ్రహించటానికి ఏమాత్రం అవకాశంలేదు.

అందుకని ఏదోపేరు చెప్పుదామనుకొన్నాను. అదోసరదా అనిపించింది. అందుకని చప్పునఅన్నాను, 'నుబ్బలక్ష్మీ నేనువచ్చాను తలుపుతీయ్' అని. మేఘములచాటునఉన్న చందమామ పక్కుననవ్వింది. ఆమందహాస వినిర్గతశీతల జ్యోత్సాన్నివీచికలు కాంతాన్ని కప్పివేసినై.

మా ఆబిడ ఈమాటవిని విరగబడి నవ్వింది. మొగుడుతనపేరు చెప్పినందులకు సంతోషంతో అల్లాగ నవ్వుతున్నదని అక్కగారు అనుకొన్నది. అనుకొని 'నువ్వుకూడాచెప్పవేమే! తొందరగాచెప్పు! వెళ్లి కాఫీ తాగుదాము.' అనితొందరపెట్టింది కాంతాన్ని.

కాంతం నవ్వుతూ ఊరుకొంటుందేగాని ఎంత నేపటికీ మాట్లాడదు. అక్కగారుకూడా పట్టుబట్టి 'ఏంపిల్లా చెబుతావాలేదా? చెప్పు. ఆయన చెప్పినా నీవుపెంకితనం చేస్తావేం?' అని కోప్పడ్డది. కాంతం నన్నుజూచినవ్వింది. నేనుచేసినదొంగపని బైట పెట్టేనుందని నాకుభయంవేసింది. అందుకని కాంతాన్ని

మోచేత్తోనెట్టి కళ్లతో, 'చెప్పు, తొందరగా కానీ. నాసంగతి బైటపెట్టకు' అని ఆమెకు తెలియపరచాను.

'మీరు చెప్పండిముందు' అన్నదికాంతం ముసి ముసినవ్వులు నవ్వుతూ. 'వాడుచెప్పాడుగదటే అమ్మాయి' అన్నదిఅక్కగారు అమాయకంగా. ఆమాట మీద కాంతం 'ఆ చెప్పారు! ఏంజేప్పారు?' అని విరగ బడినవ్వుటంమూలాలన నారహస్యంకాస్తా బయటపడ్డది.

అక్కగారు నావంకకోపంగా చూచింది. నేను ఏదోగొప్పతప్పుచేసినట్లు తోచింది. వెంటనే నేనన్నానూ 'క్షమించండి అక్కగారూ ఇప్పుడుచెబుతాను నిజం సేరు' అని. 'క్షమిస్తానుచెప్పు' అన్నది ఆమెఅజ్ఞాతాన్ని నట్లుగా గొంతుమార్చి తీవిగా. 'కాంతం నేనొచ్చాను తలుపుతీయి' అన్నానుసిల్లి నెపోయి. అక్కగారి ముఖం ఇంతైంది.

ఇకకాంతానిదే ఆలస్యం. 'సేవుకూడాచెప్పుతల్లీ, త్వరగావెళ్లి కాఫీతాగుదాం' అని అక్కగారు కాంతాన్ని బుజ్జగించింది. కాంతం సిగ్గుపడుతునే, ముసిముసి నవ్వులు నవ్వుతూనే '...రావుగారూనేనొచ్చాను తలుపుతీయండి' అన్నది.

శరద్రాత్రులు

అంతా పకపకానవ్వుకున్నాము. అంతవరకు బాగానేఉంది. ఇకడోరుకోవచ్చునా! కాంతానికే ఎక్కడ తేని ధైర్యవచ్చింది. సిగ్గుఅంతామాయమైనది. అక్క గారిదగ్గరకువెళ్లి, ఆమెచేయిపట్టుకొని, 'వదినా, అంతాబాగానేఉందిగాని మీతమ్ముడుపెళ్లాము పేరుచెప్పమంటే సుబ్బలక్ష్మి అని చెపటంతప్పుకాదూ?' అని అడిగింది.

'తప్పుఅమ్మా చాలాతప్పు, ఎవరు కాదన్నారు' అంటూ ఆబిడ కాంతాన్ని వంటింటివైపు నడిపించుకొనివెళ్లింది.

'అయితేమరి ఆయనచేసినతప్పుకు ఆయననేమి అనరా?' అని అడిగిందికాంతం విసురుగా నవ్వుతూ.

అక్కగారు ఏమంటుందో విందామని సరదాపడి నేను అక్కడేనుంచున్నాను కదలకుండా. అక్కగారు మాత్రం మూడుపీటలూవేసి, మూడువెండిగ్లాసులతో కాఫీలుపెట్టి, కాంతంతో అన్నది. 'రాఅమ్మా, కాఫీ వుచ్చుకో' అని. 'మీతమ్ముణ్ణికోపవడితేగానినేనురాను' అని కాంతం అన్నది కొద్దిగాకోపాన్నినటిస్తూ.

'అయితే వాడి చెవులుపట్టుకొని, ఇక్కడికి లాక్కురా. అంతకంటేపెద్దశిక్ష ప్రస్తుతం అనవసరం' అన్నది మాఅక్కగారు, నవ్వుతూ.

నేను ఆమాటలువిని ఒక్కగంతులో వచ్చిపీట మీద కూర్చున్నాను. కాంతం హాసవికసితముఖుడై కాఫీకప్పు ఎత్తి నాచేతికిస్తూ కొద్దిగా నాచేతిమీదవలికేటట్లు చేసింది. కాస్తచురుమన్నది. ఏమిటిది అన్నట్లు చూశాను ఆవిడవంక. 'ఆమాత్రం కాస్తచురుమనటం మంచిదే' అనిఅంటూ, కాంతం ముక్కుమీదవేలువేసుకొని 'అల్లాంటిపని ఎప్పుడుచెయ్యబోకండి' అనినవ్వింది.

ఆరోజు నేను ఎక్కడికీపోలేదు. మధ్యాహ్నం కాసేపునిద్రపోయి ఆయిదుగంటలకులేచి స్నానంచేశాను. అక్కగారు నాకు కొత్తబట్టలు ఇచ్చింది కద్దరుధోవతి ఉత్తరీయమూను. వానిని నేనుధరించక తప్పినదికాదు. దానితరువాత నేను ఫలహారంచేశాను.

ఫలహారంచేస్తున్నప్పుడే నేను మాకాంతాన్ని చూశాను. ఆవిడ ఆంతామారిపోయింది. ప్రొద్దున నేనుచూచిన మనిషికాదు. క్రొత్తపెండ్లికూతురులాగ తయారైంది, మొగాన నిలువుబొట్టు, కన్నులకుకాటుక బుగ్గనచుక్క, చెక్కిళ్లకుగంధముతో. తెల్లనిజరీచీరకట్టి, పట్టురెవికతోడిగినది. ఆమెకుకూడా అక్కగారునూతన వస్త్రాలు ఇచ్చింది. కాంతం, కాంతంలాగలేదు. పూర్వ

జన్మంలో నేనుచేసిన సుకృతములంతా మనోజ్ఞాకృతి దాల్చి నాయెదుట నిలిచినట్లుఉన్నది.

తివాసీపైన నన్ను కూర్చోమన్నది అక్కగారు. నాశుభదురుగా కాంతాన్ని కూర్చోబెట్టింది. మేము బంతులాడాలట! ఇది అక్కగారిసరదా!

కాంతానికి ఎక్కడలేనిసిగ్గువచ్చింది. లజ్జతో కాంతం తలవంచుకొంది. నేను ఆమెచిన్నిగడ్డాన్ని ముని వ్రేళ్లతోతాకి, తలఎత్తి 'అల్లాసిగ్గుపడవద్దు' అన్నాను. కాంతం మరీసిగ్గుపడ్డది. మందారపుష్పముల కాంతి చ్చటలు ఆసాగనులాడి చెక్కిళ్లపై భాసిల్లినవి. ఆమె దృక్కులు ప్రసరించినంతమేర ఎర్రతామరలు పూచినవి.

పూలచెండును అక్కగారు మాయిద్దరిమధ్య పెట్టి ఊరుకొన్నది. కాంతం మాట్లాడలేదు. దానిని ముట్టుకోనూలేదు. అక్కగారు నావంకచూచి 'నువ్వు ముందువిసురు' అన్నది. నేను చెండును కాంతం చేతుల్లోపడేశాను. ఆమెతిరిగి దాన్ని నాచేతుల్లోపడేసింది. ఆమెను తాకివచ్చిన కారణంచేత ఆపుష్పగుచ్ఛము నాశరీరానికి గగుర్పాటుకలుగజేసింది. నావల్ల ఝల్లు మన్నది.

అల్లాంటి ఆనందం మళ్ళీ నేను అనుభవించలేదు. నేనుచెండును ఆమెపైకి విసిరాను కాంతం తిరిగి ఆచెండును విసిరింది. అది ఈవర్యాయము నావక్షస్థలానికి తాకింది. నేనుదానిని ఆమె వక్షోజాలవైపునకు విసిరాను. అక్కగారు పకపకానవ్వింది. నేనూనవ్వాను.

కాంతానికి సిగ్గు కోపమూ, కలిసివచ్చినవి. ఆమెపూగు త్తని ఎ త్తినాచెవికి తగిలేలాగునవేసింది. 'ఆంత కొంటెతనంకూడదని పెండ్లికూతుడు నీతోచెప్పమన్నది' అని ఆచెండు నాచెవిలో రహస్యముగాచెప్పి, ఏమీ ఎరగనట్టు నాబళ్లోకూర్చున్నది.

'నేను తగినజబాబు చెప్పు పో' అని ఆచెండును మళ్ళీ ఆమెచెవికి తాకేలాగున విసిరివేసాను. అది కాంతంతో ఏమిచెప్పిందో ఏమో, మొత్తంమీద కాంతం మెత్తబడి నవ్వింది. నేనూనవ్వాను. ఈనవ్వులేరాజీకి పరతులు. ఆతరువాత అక్కగారు కాంతంచేత నాకు గంధం పూయించింది. నేనూకూడా మాఆబిడగడ్డానికి, టుగ్గలకు, కపోలాలకు ముంజేతులకు గంధంపూశాను.

ఆతరువాత భోజనాలు. అప్పటికి చక్కటివెన్నెల వచ్చింది. ఒకేవెండికంచండందక్కడ. ఎదురుబాదురుగా

పీటలువేసిఉన్నవి. నేను ఒకపీటమీద కూర్చున్నాను. నాకు ఎదురుగాఉన్న పీట ఇంకాఖాళీగానేఉంది.

కాంతం ఎక్కడఉందాఅని నేనుముందుకుచూస్తున్నాను. గదిలోనుంచి వస్తుందని నా ఊహ. అక్కగారు నాఊహలుగ్రహించి 'నీవెనకాలెడందోయ్ ఏం వెదుకుతావు!' అన్నది.

ఆమాటనిజమే! నావెనుకనేఉంది. కాంతమే! క్షీరసాగరోద్భూతయైన అప్పరఃకన్య లాగున్నది. ఆమె చంద్రికాధిదేవత. మనోహరంగాఉంది. ఆమెకన్నులు వ్రసన్నములైన వెన్నెలలను వెలువరిస్తున్నవి. ఆమె మందహాసము శీతలజోత్స్నావీచికలను వర్షిస్తున్నది. ఆమె అంతా తెలుపే. క్షీరసాగరవినిర్గత తరంగం ఒక్కటి అక్కడ నిలిచినట్లుగాఉన్నది. ఆమె పాదముల అంచులు మాత్రము ఎర్రగాఉన్నవి. పాదముల కామె పారాణిపెట్టినది. ఎర్రతామరపై ఆమెనిలుచున్నట్లుంది.

నేను 'రా కాంతం' అన్నాను. ఆమెసిగ్గుపడి కదలలేదు. అక్కగారు ఆజ్ఞాపించినట్లు 'రా వేమే' అన్నది. కాంతంవస్తుంటే వెన్నెలపాయలై దారి ఇచ్చినట్లు తోచినది.

అన్నంకలపటం కాంతంవంతు. కలిపి నాసగభాగం నావై పుకునెట్టితే నేను తిన్నాను. ఆమెకూడా తిన్నది. పెరుగుఅన్నం రావటంతోనే నాభాగంనేను గబగబా తినేసి, ఆచెయ్యి ఆమెబుగ్గలకుపులిమి, వెల్లిపోయి చెయి కడుక్కున్నాను.

అక్కగారు ఇదిచూడనట్లునటించి 'ఏమే, పిల్లా. అదేమిఆగడమే! పెరుగుబాగుంటే ఇంకారెండుముద్దలు తినాలెగాని, అదేంపనమ్మా ఒంటినిండా పూసుకొంటున్నావూ!' అన్నది. కాంతంనవ్వి మీతమ్ముడు సరిగ్గాతినకుండా లేచిపోయినారు చూశావా వదినా అన్నది.

‘అయితే-?’

‘వారికోసమే కాస్తబుగ్గలకు పూసుకొన్నాను’ అన్నదికాంతం. ఈచమత్కారానికి అంతానవ్వి నాము.

భోజనాలు అయిపోయినని. అక్కగారు ‘ఒరే తమ్ముడూ నీవుడాబ్బాపై కేవెళ్లు. మీ ఆవిడొచ్చి తాంబూలం ఇస్తుంది’ అన్నది.

నేను పైకెవెళ్లి పచ్చార్లుచేస్తూ ఆ వెన్నెలవైభవాన్ని చూస్తూఉన్నాను. అక్కడ రెండుతెల్లనిపక్కలు ఉన్నవి. ఇంతలో అక్కగారు మరదలును వెంటబెట్టుకొని పైకివచ్చింది. అక్కగారూ కాంతం ఒకమం

చంపై ని కూర్చున్నారు. నేను ఒకమంచంమీద కూర్చున్నాను.

ఏదోమాటలువచ్చి అక్కగారు, 'నాయనా ఈకాంతాన్ని ఎక్కడదొరికించుకొన్నావు?' అనిఅడిగింది. 'నందనవనంలో కనపడితే పెండ్లిచేసుకొని తీసికొనివచ్చానండీ' అక్కగారూ అన్నాను. అక్కగారు కాంతం చెక్కిల్లునిమిరి 'అదృష్టవంతురాలవు. మాతమ్మణ్ణిచేసుకొన్నావు. చేసుకోకపోతే ఏంజేసేదానివి' అన్నది. కాంతం సిగ్గుపడి తలవంచుకొని 'ఎందుకు చేసుకోరూ?' అన్నది.

అంటే చేసుకోవటం చేసుకోకపోవటం మన చేతుల్లో ఉన్నవిషయం కాదన్నమాట. కాంతం తెలివి తేటలనుజూచి అక్కగారు మల్లాసంతోషించి, ఆమెను హృదయానికి గట్టిగా అదుముకొన్నది.

ఆసమయానికి కాంతానికి ఆవలింతవచ్చింది. ఒక చిటికకూడావేసింది. అక్కగారు 'మీరు పడుకొని నిద్ర పొండి' అంటూ లేచి మెట్లవై వునకునడిచింది. కాంతం కూడా ఆమెగారివెంటనే నడుస్తున్నది.

కాంతంకూడా అక్కగారితో వెళ్లటంజూచి నేను తెల్లపోవటం అదృష్టవశాత్తు ఆవెన్నెలలో ఎవరునూ

చూడలేదు. నేను కాంతంకొంగువట్టుకు లాగటంకూడా ఎవ్వరూచూడలేదు. అయినా కాంతం అక్కగారితో వెళ్లుతున్నది. ఇంకామాట్లాడుతూ కూర్చుంటారు కామాలు. ఇక ఆ మాటలకు తెరిపి ఎప్పుడో!. ఆబిడ మళ్ళీరావటం ఎప్పుడో! ఇల్లా అనుకొనే నేను మన స్సులో కష్టపడుతూఉంటే, పైగా కాంతం 'నేనుక్రింది కెళ్లి, వదినతోమాట్లాడి అక్కడేపడుకొంటా'నని అన్నప్పుడు నాగుండె ఎంతకొట్టుకొన్నదో, ఆపరమేశ్వరుడికే తెలుసు.

నిజంగా కాంతం వెళ్లుతునేడంది. వెనక్కుతిరిగి మల్లావస్తానని సంజ్ఞ చేస్తుందేమో అనుకొన్నాను. అల్లా చేయకుండానే వెడుతున్నది. ఆ అసామాన్యమైన సంఘటన నామనస్సుకు అతిదారుణమై తోచింది.

అప్పుడు నేను 'అల్లాగేచేయికాని ఇదితీసికెళ్లి క్రిందపెట్టు' అన్నాను. కాంతం 'ఏమిటండీఅది? అన్నది' అక్కడే నిలబడివుండి. 'అక్కడేఉండి కేకలువేస్తే ఎల్లాగూ? ఇదిచూశావూ, దీన్నితీసికెళ్లి బహుజాగ్రత్తగా బీరువాలోపెట్టు' అన్నాను.

శరద్రాత్రులు

కాంతం నిజమే అనుకొని తిరిగివస్తున్నది వదినా
ఇక్కడేఉండు వస్తాననిచెవుతూ.

కాంతం ఇటుతిరగటంతోనే అక్కగారు మెట్ల
తలుపు రవీమనివేసి, నవ్వుకుంటూ వెళ్లిపోయింది.

తాంతం తమ్ముడింటికివెళ్లి నాలుగు నెలలు
అయింది. ఆవిడతెనాలిలో, నేనుబెజవాడలో ఉన్నాము.
ఆనాలుగునెలల్లో ఒక్కసారిఅయినా మాఆవిడను చూడ
టానికే నేను తెనాలివెళ్లటంపడలేదు. అంతఅవసరమూ
లేకపోయింది వారానికే ఒకఉత్తరం వస్తూఉండటం
మూలాన.

ఫాల్గుణమాసంవచ్చింది. ఆర్రోజులలో, సాయిం
త్రం వేళ కృష్ణసీత చల్లదనాన్ని దొంగిలించుకొనివచ్చి,
పేదగుండెలకు పంచిఇచ్చే చల్లనిగాలీ, విచ్చీవిచ్చని మల్లె
పూవుల్లో దాక్కొని ఉన్న పరిమళమూ, హృదయదళా
లను తోసికొని బైటపడి, అల్లరిగా అందరిముఖాల
పైనా ఉఫలని ఊదటంవల్ల కలిగిన హాయి, దాంపత్య
తపోఫలితంగా, భార్యాభర్తల ఇద్దరి సుగుణాలూ పొణికి
వుచ్చుకొన్న సంతానంలాగు, నీళ్లు మృత్తికాఘటంతో
నహచర్యంచేసి తత్ఫలితంగా పొందిన చల్లదనమూ,
నాలో ఏమో వింతవింతభావాలనూ, విరహాన్నీ
రేకెత్తించినవి.

కాంతాన్ని తీసికొద్దామని బయలుదేరాను. రైలు బయలుదేరబోతున్నది పరుగెత్తుకొనివెళ్లి ఎక్కి కూర్చున్నాను. బండిబయలుదేరటానికి ఆససోపాలూ పడి, అతికష్టంమీద కదిలి గర్భిణీస్త్రీలాగ ముక్కుతూ మూల్గుతూ నడిచింది ఆరోజున.

బండిదిగి ఇంటికివెళ్లేసరికి కాంతం ఏంజేస్తూఉంటుందో! తెల్లటిమల్లెపూలు పెట్టుకొని, తెల్లనిరెవిక తొడుక్కొని తెల్లనిచీరకట్టుకొని నాకు ఎదురుగా వస్తుందా? వచ్చి తన రెండుచేతులూ నామెడకుచుట్టవేసి ఆలింగనంచేసుకొని, నాప్రియమైనభర్తా, నేను నిన్ను ప్రేమిస్తున్నాను అనిఅంటుందా దొరసానిలాగు. ఇల్లాగ అనుకుంటూ కూర్చున్నాను.

బండిదిగి ఇంటికివెళ్లాను. మాకాంతం నాకెదురుగా రాలేదు. మామరదలువచ్చి కాళ్లుకడుక్కునేందుకు నీళ్లుఇచ్చింది.

మామహారాణి ఎక్కడోదాకున్నది. వెంటనే ఎదటబడి నేనునిన్ను ప్రేమిస్తున్నానని అని అనటంలో కంటే, ఇల్లాగ దాక్కొని మనకోరికను బలీయంచేయడంలో అందం ఉందా ఏమిటబ్బా! అనిపించింది.

డ్రాయింగ్ రూములో కుర్చీలో కూర్చుని కాసేపు సూబావమరిదితో మాట్లాడాను. వాడు ఆసుపత్రికి శ్లిపోయినాడు. నేను ఒంటిరిగ్గాణ్ణి అయిపోయినాను.

ఇకనాకు ఏమీపనిలేకపోయింది. ఎక్కడై నా, ఏవై పునఅయినా కనకకంకణ ఝణఝణత్కారధ్వనులు ఎవ స్తయ్యేమోనని చెవులురెండూ అప్పగించి కూర్చున్నాను.

మా పెద్దఅత్తగారు అప్పుడు అక్కడేఉంది. విడవచ్చి పలకరించి శ్లేమసమాచారం అడిగి వెళ్లిపోయింది. సుందరమ్మగారు వచ్చి పలకరించి నవ్వుపంట్టూ వెళ్లిపోయింది. సత్యవతమ్మగారు 'కాంతం మొగుడొచ్చాడట ఏడీ!' అంటూ నాదగ్గరకువచ్చి నువ్వేనాబాబూ, మానాయినే, కూతుళ్ల తండ్రివిగా అంటూ దీవించి వెళ్లిపోయింది. పడుతూలేస్తూ, పంకజమ్మగారుకూడావచ్చి, 'నాయినా పిల్ల నాలుగునెలల వుంచీ ఇక్కడుంటే, ఒక్కసారిఅయినా వచ్చిచూచి వెళ్లడానికి నీకు తీరికఅయింది కాదుకామాలు!! రేపు నీకు కూతురుపుడితే అప్పుడు తెలిసొస్తుండుండు' అని నయపెట్టి వెళ్లిపోయింది. మాఆవిడ కాపరానికీవచ్చి గప్పటినుండి ఆడవాళ్లంతా నన్ను ఇల్లాగఅంటూనే

శరద్రాకులు

ఉన్నారు. ఇల్లాంటిదీవనలూ, బెదరింపులూ నాకు
అలవాటై పోయినవి. అల్లాంటప్పుడు నేను నవ్వి ఊరు
కుంటూ ఉండేవాణ్ణి. ఆరోజునా అల్లాగేచేశాను. ఇంతకూ
ఆబిడమాత్రం నాకళ్లకు కనపడలేదు. ఆబిడరాకకోసం
మీనమేషాలు లెక్కపెడుతూ కూర్చున్నాను.

ఇంతలో దూరాన ఒక మెరిపు మెరిసింది. ఉలిక్కి
పడిచూశాను, కాంతంవస్తున్నది. నిరీక్షణవల్ల బలపడిన
కోరిక, ఆవిడఆగమనసౌఖ్యాన్ని తృప్తిగాలనుభవించింది.

కాంతంవచ్చి కాఫీకప్పు బల్లమీద పెడుతూ
“కులాసాగాఉన్నారా? రావటానికే తీరికేలేకపోయింది
కామాలు ఇన్నాళ్ల బట్టీ” అన్నది.

ఈమాటలు అంటానికే ఆవిడగారికే ఒకహస్త
విన్యాసమూ, ఒక అపూర్వభంగిమమూ ఒకబాష్పాంబు
పూర్ణనయనమూ, ఊణఊణత్ సంచలిత్ వీక్షణసరంపరా
తోడై నవి. బౌత్సుక్యము, లజ్జ, హర్షము, కోపము
ఇంకా ఎన్నో భావాలుకూడా, సాహాయ్యానికే వచ్చినై.
ఇంతపెద్ద రాణువతో ఆవిడగారు నాపై దండయాత్ర
సాగించింది. నేనుఓడిపోయి ఒక్కచిరునవ్వుతో ఆమెకు
లొంగిపోయినాను.

నవ్వితే ఆవిడ బుగ్గపై న గుంటవడ్డది. అదివరకు ఎప్పుడూ నేను అల్లాంటియేర్పాటు చూడలేదు. చాలా ఆశ్చర్యంకలిగింది. అసలు మనిషిమనిషంతాకూడా ఏదోకొత్తగాడేంది. కాస్తలావు అయినట్లుంది. వన్నె వచ్చింది.

ఆమెనడకలో పూర్వపుచలాకీలేదు. చూపులలో మాంద్యం, నడకలో తీవి వచ్చినవి. ఇదంతానాకు చాలా కొత్తగాడేంది.

నేను కాఫీతాగుతున్నంతసేపూ ఆవిడ అక్కడే కుర్చీకి కాస్తానుకొని నుంచుని మాట్లాడింది. మనలమ్మగారు ఎందుకోవచ్చి మమ్ములనుచూచి దూరాన్నుంచే, గిరుక్కునతిరిగి వెళ్లిపోయింది.

నేను తెల్లపోయిచూశాను మాఆవిడవంక. ఆవిడలో ఏమిమార్పువచ్చిందో, సర్దిగా, నేనుగుర్తించలేకపోయినాను. ఏదో కొత్తదనము ఉందని మాత్రము తెలుసుకొన్నాను. కాని అదిఏమిటో తెలిసిందికాదు.

‘ఏం, అల్లాగడన్నావే!’ అన్నాను. ‘ఎల్లాగడన్నానూ?’ అని అంటూ ఆవిడ తన శరీరాన్ని అంతటా చూపులతో తాకచూచుకొన్నది. చూచుకొని మళ్ళీ సిగ్గుతోనవ్వింది. చెక్కిలిగుంటలు పరచుకొన్నది. ముఖం

అంతా కాంతితో కళకళలాడింది.

ఆవిడ తిరిగి వెళ్లిపోతున్నది. ఆవిడచూపులో, ప్రసన్నత, గర్వం, కృతజ్ఞత అన్నీ ఉన్నవి.

మరోఅయిదునిమిషాలు జరిగిపోయినై. ఆమె కపోలములను తాకివచ్చిన శీతలపవనము నాశరీరంలోని అన్నిభాగాలను తాకుతూ నాకు చక్కలిగింత పెట్టింది.

ఆవిడతో ఒకముఖ్యమైన విషయము చెపటం మరిచిపోయినట్లు నాకు అప్పుడు జ్ఞాపకంవచ్చింది. వెంటనే మామరదలును పిలిచి ‘చూడు, పిల్లా, మీఅక్కయ్యను ఒకసారి రమ్మను’ అన్నాను.

అది తురునపరుగైతికెళ్లి, క్షణంలో మళ్ళీ పరుగెత్తుకుంటూవచ్చి అక్కయ్యకనపడలేదు అన్నది. ‘కనపడకపోవటం ఏమిటే? గదిలోఉంటుంది చూడు’ అన్నాను. ‘అయినా ఇప్పుడు అదిరావటం ఎందుకూ?’ అనిఅడిగింది. ‘నీముఖం, నీకెందుకూ?’ అన్నానునేను. ఈమాట అన్నానని దానికి కోపంవచ్చిందో ఏమో అది అక్కడనుంచి కదలలేదు.

దాన్ని కాస్త మంచిచేసుకోకపోతే లాభంలేదని తోచి ‘అదిగాదే శకుంతలా, మీఅక్కయ్యతో ఒకముఖ్యమైన విషయంచెప్పాలి. ఇందాకచెపటం మరిచి

పోయినాను. ఒక్కమాటు కాస్తరమ్మను.' అని బ్రతిమిలాడినట్లు చెప్పాను.

అది కానేవు ఆలోచించి, తనతెలివినంతా ఉపయోగించి చివరకు 'బహుశః అదిరాతేక్షుభావా, నీవే వెళ్లు,' అని మహాపెద్దనాపసానిలాగ నాకు హితబోధ చేసింది.

నాకు కోపమూవచ్చింది, ఆశ్చర్యమూకలిగింది. 'రాతేకపోవటం ఏమిటే, వంట్లోనుభువుగాలేదా?' అని అడిగాను. 'ఎట్లాఉంటుందిభావా!' అని ఆపిల్ల తుద్రున పిట్టలాగ పరుగెత్తిపోయింది.

నాకు ఏమీ అర్థంకాలేదు. వంట్లో నుభువుగా లేకపోవటం ఏమిటి? నేను ఈస్థాలుగునెలలనుంచీ రాకపోవటం మూలాన బెంగపెట్టుకొందికామాలు. అందుకనే ఆరోగ్యం చెడిపోయి ఉంటుంది. అయినా బెంగపడి కృశించినదానిలాగు లేదే అనుకొంటూ కూర్చున్నాను. ఇంతలోకే లోపలినుంచి స్నానంచెయ్యమని కబురు వచ్చింది. నేను స్నానంచేసి వెళ్లేసరికి వడ్డన అయ్యే ఉంది. నేనుకూర్చున్నాను. వడ్డించిన పదినిమిషాలకు కాంతంకూడా నమ్మదిగా వచ్చికూర్చున్నది.

మా అత్తగారు ఆవిడదగ్గరకు వెళ్లి ఏమేమో వడ్డించింది. 'నీకోసం చేశానే అమ్మా ఈ చింతపండు పచ్చడి, కాస్త నాలిక్కురాచుకో, నిమ్మకాయబద్దతోనైనా ఓముద్దతినమ్మా' మజ్జికపులుసు రుచిగా ఉంది కాస్త వేయించుకో' అని బ్రతిమిలాడుతున్నది.

ఈవిడను ఇంతగారాబం చెయ్యటంచూస్తే నాకు చాలా ఆశ్చర్యం కలిగింది. తనకు పుట్టింట్లో ఎంతహంగు ఉందో నాకు చూపటానికి కాంతం ఆడుతున్న నాటకమా ఇది అని అనుమానం కలిగింది.

ఈసంగతి ఏమిటో తెలుసుకుందామని మా అత్తగారిని అడిగాను 'ఏమండీ అంత బ్రతిమిలాడకపోతే ఆవిడగారు తనకు కావాలనింది ఏదో అడిగి వేయించుకొని తినదా' అని.

ఆవిడ 'అయ్యో, బ్రతిమిలాడకపోతే ఎల్లాగ నాయినా, ఏదో ఓముద్దలయినా లోపలికి పోవాలా' అన్నది.

ఎందుకు పోదబ్బా! ఇదివరకు మా ఇంట్లో ఉన్న పుడు ముద్దబాగానే పోయేదే? అని ఆశ్చర్యపడి ఆడవాళ్లకు పుట్టింట ఉన్న పుడు ఇల్లాంటి వికారం ఏర్పడు

తుంది కామాలనని మనస్సుకు సమాధానం చెప్పుకొని ఊరుకొన్నాను.

నేను ఆమెగారి గదిలోకివెళ్లి 'ఏమిటి ఇదంతాను?' అని అడుగుదామనుకొన్నాను. మళ్ళీ అనుకొన్నాను ఎందుకూ అడగటం! తెలుస్తునేఉంది ఆవిడ దొరసాని పోకిళ్లు అని.

నాకు ఆ హాల్లోనే పక్కబకటివేశారు. కాసేపు పడుకొని విశ్రమించాను. కాని నిద్రపట్టలేదు. ఈవిడ సంగతే ఆలోచిస్తూ పడుకొన్నాను.

ఆవిడను అంతా మహారాణిలాగ చూస్తున్నారు. అవతలచెంబు ఇవతల పెట్టనీయటంలేదు. 'నీవు ఊరు కోవే! ఈవంగటం లేవటం నీకెందుకేతల్లీ! నీవు వెళ్లి పడుకో.' ఎంతసేపటికీ ఇల్లాంటిమాటలే వినపడుతున్నవి.

అప్పటికి సాయంత్రం నాలుగుగంటలైంది. దగ్గరున్న కాఫీహోటలుకెళ్లి ఒక్కఅరకప్పు కాఫీ తాగుదామనుకొన్నాను. ఫర్స ఆవిడదగ్గరనేఉంది. ప్రొద్దున నాకు కాఫీ ఇయ్యటానికి వచ్చినపుడు ఆమెకు పర్స ఇచ్చాను జాగ్రత్తగా దాచిపెట్టమని.

మామరదలు ఆరోజున ఎందుకో మహాహడావుడిగా తిరుగుతున్నది లోపలికి బైటికి. దాన్నిపిలిచి

శరద్రాత్రులు

‘ఇదుగో, పిల్లా మీ అక్కయ్యను అడిగి రెండురూపాయలు తీసుకొనిరా, నేను కాస్త బజారుకు వెళ్లాల్సి, అన్నాను.

అదివెళ్లి, చిచింద్రలాగ పరుగెత్తికొనివచ్చి అక్కయ్య పెట్టెలో ఉండట నీవత్తు, నిన్నే వచ్చి తీసుకోమంది, అని గిరుక్కునతిరిగి వెళ్ల బోతున్నది. నేనుదాని జడపట్టుకొనిలాగి నిలవేసి ‘అయితే ఏమిటా పక్షగె త్తటం. తాళంచేవి ఏదీ?’ అన్నాను. ‘దానిదగ్గరే ఉంది కామాలు వెళ్లి అడుగు?’ అని తప్పించుకొని పారిపోవటానికి ప్రయత్నంచేసింది.

జడవదిలేసి, చెయ్యిపట్టుకొని ‘మీ అక్కయ్య గదిలోకి దారిచూపవే భామా?’ అన్నాను. అదినా చెయ్యి వదిలించుకొని, వెనక్కు వెళ్లి నన్ను స్ట్రాబుకుంటూ తీసికొనివెళ్లింది. వాళ్ల అక్కయ్య ఉన్న గది దగ్గరకు.

నేను గదివాకిటిముందు నుంచున్నాను. కాంతం హంసతూలికాతల్పంపైని శయనించిఉన్నది. బహుశః నిద్రలో ఉండవచ్చు. ఎందుకంటే నన్ను జూచి లేవలేదు.

నేను ఇంకా గదివాకిటి ముందే నుంచుని ఆలోచిస్తున్నాను. ఏమి చెయ్యాలి? ప్రబంధనాయకుడు అయితే

విద్రామదమత్తురాలై న ప్రియురాలి వక్షోజానికి తగిలే బట్టుగా ఒకకోరకాన్ని విసురుతాడు. అప్పుడు ఆవిడ లేస్తుంది. ఆల్లాంటి సామాగ్రి. నాదగ్గరలేదు. మరి ఏమి చెయ్యాలా అని ఆలోచిస్తున్నాను. ఇంతలో మామర దలు నేను లోపలికివచ్చివడేటట్లు ఒక త్రోపుతోసి వెళ్లి పోయింది.

మాకాంతం మేలుకొనే ఉంది. నన్ను చూచి ప్రేమతోనవ్వింది. ఆసవ్యవెలుగులో ఇంకోనాలుగు నెలలు ఒంటిరిగా జీవించగలనని తోచింది.

ఆవిడ మాట్లాడలేదు. నా ఆగమనాన్ని నిరీక్షిస్తున్నట్లూ లేదు. ఆ అర్థనిమిషాలిత నేత్రాలలో ఏవిధమైన కాంక్ష కనపడలేదు. అలసత్వమూ, మాంద్యమూ, మాగ్ధ్యమూ ఆమెకళ్లలో గోచరిస్తున్నవి.

ఆవిడకు కోపం వచ్చిఉంటుందా అని అనుకొని, ఆలోచించి, అది కోపంమటుకు కాదు అనే నిశ్చయానికి వచ్చాను. మరి ఎందుకు ఇల్లా తమాషాగా ప్రవర్తిస్తున్నదో తెలియలేదు. సరే బజారుకు వెళ్లి కాఫీతాగుతూ ఈవిషయాన్ని గురించి తీరికగా ఆలోచించుకొందామని అనుకొని 'కాంతం, ఫర్స ఏదీ?' అన్నాను. ఆమె మాట్లాడ

కుండా పెట్టెవేపు వేలుచూపింది. గదికొంచెం చీకటిగానే ఉంది. కాని ఆమె చిరునవ్వువెలుగుతో ఆపెట్టెఎక్కడ ఉందో నాకు కనిపించింది. తాళంచెవికావాలె అన్నాను. ఆమె మళ్ళీ మందంగానే నవ్వుతూ తన మెడలోఉన్న, బంగారపుగొలును చూపింది. తాళంచెవి అక్కడఉంది. అక్కడనుంచి తాళంచెవితీసికొని పెట్టెతీసి నాకు కావలసిన డబ్బు తీసుకొన్నాను.

కాంతం నావంక జాలిగాచూచింది. ఈరోజుకు ఆచూపు నాకళ్ళలో మెదులుతుంది. అంతకుముందు ఎప్పుడూ అల్లాంటిచూపు నేను చూడలేదు. అవి ప్రణయదృక్కులుకావు. ప్రసాద దృక్కులు. తృష్ణతో కూడి గుచ్చుకొనేవికావు. అనుకంపము కలిగిస్తున్నవి.

నేను చకితుడను అయినాను. ఏదో విచిత్రమైనదీ, అనిర్వచనీయమైనదీ అయినట్టి భావన నాలో ఉత్పన్నమైనది.

నేను కాంతాన్ని సమీపించి, చెక్కిల్నిపై చెయి వేసి 'కాంతం, ఏం, మహాదర్జాగాఉండి. నీవ్యవహారం! పెద్ద మహారాణివైపోయినావు' అన్నాను. ఆవిడ మాట్లాడక మందహాసం చేసింది.

నేను కాంతం వడుకొనిఉన్న పక్కపై కూర్చుని, నిట్టూర్పు తాకుడువలన కొద్దిగా వాడిన ఆమె మధురాధర వల్లవాలను, తెల్లబడిన ఆమె కపోలాలను చూస్తున్నాను. ఆమె ప్రమోదంతోనూ, అనురాగంతోనూ నావంకచూచింది.

నేను కాంతం వడుకొనిఉన్న ప్రక్కలో కొంచెం ముందుకు జరిగి, ఆమెకు అటుప్రక్కగా నా చెయ్యిని ఆనించి, ఆమెపై వంగి ఆలింగనం చేసుకోపొయినాను. ఆమె అందుకు అంగీకరించక సిగ్గుపడ్డది.

నాకు అప్పటికీ ఏమీ అర్థంకాలేదు. కాక ఇంకా ఆమెను సామాన్య దృష్టితోనే చూస్తూ, 'ఏం అల్లాగు ఉన్నావు కాంతం' అన్నాను దిగులుగా. 'ఊరికేనే' అంటూ ఆవిడ కొంచెము అవతలకి జరిగిందిముసిముసి నవ్వులు నవ్వుతూ.

ఆచూపుల్లో, ఆ అలసత్వంలో, నాకు ఏదో మహత్త్వం గోచరించింది. అప్పటికి తోచింది నాకు లోకపుసంగతి కొంత. ఏదో అనుమానంకలిగింది. నేను ఆవిడ ముఖావలోకనం చేస్తూ మళ్ళీ అడిగాను 'కాంతం ఏమిటిది?', అని. ఆవిడ కళ్లుమూసుకొని 'ఏముందీ!' అన్నది.

శరణాతులు

ఏదో సంతోషపు పొంగులో ఆవిడ ఈదుతూ ఉన్నట్లు తోచింది; నేను ఆవిడగారి మృదువైన చెయ్యి పట్టుకొని 'అయితే ఏమన్నా!...' అని ఆవాక్యం పూర్తిచేయకుండా ఊరొక్కొన్నాను. ఆవిడ ముసిముసి నవ్వులు నవ్వింది. నాబిక్కచూపులు చూచి మరీ నవ్వింది.

నా కేదోభయం వేసింది. ఏదో పెద్ద బాధ్యత, బరువుగా నాపై పడ్డట్లు అయింది. నేను ఏదో వింతగా కాంతంవంక చూస్తూ 'అయితే...' అని ఒక ముక్క అని ఆపైన ఏమీ అనలేక పోయినాను. నా అవస్థ అంతా కాంతం గ్రహించి తనరెండుచేతులూ నామెడపైని వేసింది సిగ్గుపడుతూ. నేను ఇంకా భయపడుతూనే ఉన్నాను ఏదో ఆనందంకూడా పైకి ఉబుకే వస్తున్నా.

కొగిలివదలి కాంతం తనరెండు చేతులతోనూ ముఖం కప్పుకొని వకవకనవ్వింది. నేను ఆవిడచేతులను తీసివేసి ముఖంలో ముఖంపెట్టి చూశాను. కాంతం మళ్లీ తన అరచేతులను ముఖంపైన కప్పుకొని సిగ్గుతో నవ్వింది. చాలాసిగ్గుపడుతున్నది కాంతం.

నాసందేహం అప్పటికి సగంతీరింది. అయినా అడిగాను లేచినుంచుని 'అదేనా?' అని. కాంతం లజ్జా భారంచే అవసతముఖయై తల ఊపింది.

ఎవరో వచ్చినట్లు అలీకిడి అయింది. వెనక్కు తిరిగి చూశాను. మామరదలు అక్కడ నిలబడిఉంది. గడుసుపిల్ల నామాటలు విన్నట్లుంది.

అది నుంచున్నది నుంచున్న పాటున విరగబడి నవ్వింది. నేను తెల్లపోయినాను ఇది ఇట్లాగ ఎందుకు నవ్వుతుందా అని. ఎందుకే నవ్వుతావు అన్నాను. అది మరీనవ్వింది. వాళ్ల అక్కయ్య అడిగింది ఎందుకే అమ్మాయి నవ్వుతావా? అని. ఆపిల్ల నవ్వు ఆపుకొని అక్కయ్యా, అదేనా? అని మళ్లీ విరగబడి నవ్వింది.

ఇహ ఆపిల్ల ఊరుకోలేదు. ఇల్లంతా గంతులు వేసింది. వాళ్ల అమ్మమ్మ, బాఅమ్మ, అత్తయ్య ముసలమ్మ, అందరిదగ్గరకూ వెళ్లి, నేను అన్నమాట, నేను అన్నపద్ధతిలో, నన్ను వెక్కిరిస్తూ, 'ఏం అదేనా? ఏం అదేనా?' 'ఏం అక్కయ్యా, అదేనా?' అంటూ నానా అల్లరీచేసింది ఆసాయంత్రం అంతా.

ఆరోజు సాయంత్రం ఆరుగంటలబండికే నేను తిరిగి బెజవాడకు ప్రయాణమైనాను మరునాడు బడి ఉండటం మూలాన. నేను మళ్ళీ కాంతాన్ని ఇంకొకసారి కలుసుకొన్నాను వెళ్లి వస్తానని చెప్పటానికి.

వెళ్లి వస్తానని చెప్పాను. 'ఇంకొకపూట ఉండరా' అన్నది. నేను మరునాడు ప్రొద్దునే స్కూలుకు పోవాలి సిన అగత్యాన్ని గురించి చెప్పాను.

కాంతం విస్తారం మాట్లాడలేదు. నానంక అతి జాలిగా ఒకచూపుచూసింది. మధురాలి మధురమై, అమృతమయమైన ఆచూపు ఈశుష్కజీవితానికి అంతా బలాన్ని సంతోషాన్ని ఇయ్యగలిగింది. కాంతం మాతృత్వం వహించబోతున్నది. స్త్రీ జీవితంలో మాతృత్వ కార్యనిర్వహణ ఘట్టం కంటే సుందరమైనది మరొకటి లేదు. స్త్రీ జీవితములో అది ఒక రమణీయతా ప్రతి పాదకమైన పరివర్తనం. అది ఒక మధురమైన భారం.

కాంతం విస్తారం మాట్లాడలేదు. సమస్కరిస్తూ ఒకచూపుతో సెలవుపుచ్చుకొన్నది. ఆచూపులో కించిత మౌనమూ కించిత భయమూ

ఉన్నవి. సిగ్గు ముసుగునుతోసుకొని వచ్చిన ఆచూపు నన్ను ఒక అనిర్వచనీయమైన ఆనందంలో ముంచినది. నాఆత్మను కలతపెట్టినది.

రైలులో కూర్చుని కిటికీలోనుంచి బైటకు చూస్తున్నాను. తాంబూల సేవనవల్ల అరుణములైన లేతబాలింత పెదవులవలె ఆకాశంఅంతా ఎర్రబడ్డది. రైలు వేగంగా నడిచింది.

ఇంతలో వెన్నెల వచ్చింది కాంతం ముఖ దరహాసకాంతి పరివేషమూ, నేత్రరోచిర్మండలమూ. నిర్మల యశస్సాంద్ర వీచికా సముదయమూ, ఏకీభూతయై వెన్నెలయై, సుమనోహరమై ప్రకాశిస్తున్నది.

ఆ వెన్నెలలో ఆకాశం మనోజ్ఞంగాఉంది. లోకంలో సంసారాల్లో జరిగే శృంగారలీలలన్నీ అక్కడ ఛాయారూపాలలో చిత్రితమైనవి. కోపించి పోతూ ఉన్న భర్త ఉత్తరీయాంచలమును పట్టి లాగుతూ బ్రతిమిలాడుతున్నది ఒక్క మేఘవధూరత్నము, మరొక్క చోట భార్యాభర్తలు పరస్పరాలింగనంలో నిద్రామతులై కదలకుండా ఉన్నట్లున్నది. మెరుస్తూఉన్న జరి అంచులుగల తెల్ల చీరకట్టిన మందగమనను ప్రియుడు

శరద్రాత్రులు

నమిపించి మేలిముసుగు తొలగిస్తున్నట్లుంది ఒకచోట,
జీరాడు చీరకొంగులను పట్టుకొని వేలలాడు పిల్లలను
బుజ్జగిస్తూ నెంటబెట్టుకొని పోతున్నది ఒక మొయిలు
ము తయిదువ. నడువలేక నడువలేక నడుస్తున్నవి
కొన్ని గడ్డిణి మేఘాలు. బృందావన లో కృష్ణుడుజన్మించి
చాడని విని రంగురంగుచీరలు ధరించి వస్తూఉన్న
యాదవ పేరటాండ్రవలె మబ్బులు ఆకాశవీధిలో సంతో
షంతో నడుస్తున్నవి. ఆ దాంపత్య శృంగార లీలలను
ఆకాశవీధిలో చూస్తూ, కాంతంతో అనుభవించిన
మధురమైన ఘట్టాలను స్మరణకు తెచ్చుకొంటూ
కూర్చున్నాను. రైలు బహువేగంగా నడిచింది.

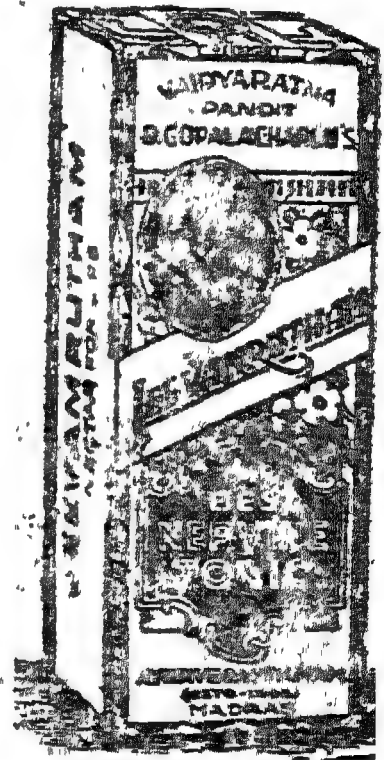
పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారి

జీవామృతము

1898 న॥నుండి భారతవర్షమునందంతటను ప్రసిద్ధిలోనున్న

ఆరోగ్య ప్రదాయని

జీవామృతము వాడుటవల్ల
బలహీనదేహములకు బలమును,
దుర్బలవీర్యులకు పటుత్వమును
నిద్రాహీనులకు నుఖనిద్రయు,
నరములపోగుకు కండపుష్టియు,
మందకొడిగ నుండువారికి ఉల్లాసమును,
జీర్ణశక్తి లేనివారికి జీర్ణరదీ పియు,
రక్తహీనులకు క్రొత్త ఎర్రటి రక్తమును,
జ్ఞాపకహీనులకు జ్ఞాపకశక్తియు,
పాలిపోయినవారికి తేజస్సును,

మొదలగు అసంఖ్యాకములైన నుగుణము లెన్నియో కలుగును. స్త్రీపురుషులెల్లరు వయోభేదము లేక ఎల్లకాలముందును నేపింపదగిన దివ్యమైన టానిక్కు జీవామృతము.

ఆయుర్వేదాశ్రమము - మదరాసు.

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ

లిమిటెడ్,

హెడ్ క్వార్టర్స్:- మచిలీపట్నం

విశ్వాసాన్ని పురికొల్పే.....

యథార్థ విషయాలు

1944 రెన్యూవల్ ఆదాయవ్యయ 'దామాయిషా 7½%

ఇండియా అంతటా తక్కువ

క్రొత్త వ్యాపారము.....దాదాపు ఒకకోటి.

-ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు వట్టాలు మీడబ్బుకు ప్రశస్త

మైన ప్రతిఫలం ఇచ్చును.

వివరములకు:— శెక్రటరీ,

ఆంధ్ర ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ, లిమిటెడ్.

మచిలీపట్నం.

మా ఆఫీసులు:— మద్రాస్, కలకత్తా, నాగపూరు,

బరంపూరు, అనంతపురం, ఎర్నాకులం, బెజవాడ,

లాహోర్, జంషేడ్ పూర్, శికింద్రాబాద్.

అయుర్వేద భూషణ పండిత నోరి రామశాస్త్రిలవారి

శ్రీ ర వ ర్ధ ని.

చిద్దలకు పాలిచ్చు తల్లులును, దాదులును సేవింపడగిన తియ్యని
రసాయనము, ఇది స్తన్యమును (చనుబాలను) వృద్ధిచేయును. తల్లి
శరీరములోని జబ్బులను పోగొట్టి చిద్దలకు స్వాభావికమై, పుష్టి
కరమై, శ్రియమై, ఆరోగ్యప్రదమై, సర్వవిధముల హితకరమైన
యాహారముగు స్తన్యమును దృఢిగ లభింపజేసి, తల్లికి చిద్దకు నేక
కాలమున ఆరోగ్యమును, బలమును కలిగించును. కాన పిల్లలు,
తల్లులుగూడ సౌఖ్యముగా నుండుటయేగాక, తాత్కాలిక తృప్తి
నిచ్చు నితర పోతపాలను వాడుటవలన గలుగు అజీర్ణము, లిపరు,
స్తీవిను మొదలగు వ్యాధులు రాకుండ చిద్దలు రక్షింపబడుదురు.

పథ్యములేదు.

వెల బుడ్డి 1కి రు 2—8—0.

జీ వ న వ టి

(పిల్లలకు పెద్దలకు కారీరక మానసిక ఆరోగ్యదాయని)

మనోవ్యాపారము, అధికవ్యాయామము, జ్వరము, సన్నిపా
కము, క్షయము, కుక్షనవ్పము, ప్రసవము, మొదలగువానిచే గలుగు బల
హీనమును పోగొట్టును. జీర్ణశక్తిని వృద్ధిచేసి మలబద్ధమును పోగొ
ట్టును. నరములకు పుష్టిని, కుక్కాడధాతువులకు శక్తిని, హృదయము
నకు బలమును కలిగించును. (హిస్తీరియా మొదలయిన) సమస్త
రోగములను పోగొట్టును. శీఘ్రస్థలనమును పోగొట్టును. పుంస్త
నమును చక్కబరచును. వెల బుడ్డి 1కి రు 5—0—0.

హవద్ద సమస్త ఆయుర్వేద ఔషధములు దొరకును. సమస్తవ్యాధు
లకు చికిత్స చేయబడును.

ఆయుర్వేదనిలయం & శ్రీరవర్ధని, లేబరేటరీ, బెజవాడ.

FAMOUS FILMS CIRCUIT

MOTION PICTURE DISTRIBUTORS

H. O. NELLORE

Branches:—

BEZWADA.

GUNTAKAL.

Tel: "FAMOUS"

Office: BRUNDAVAN.

Book Now

*Our latest spectacular
masterpieces in Hindi*

1. MAHARATHIKARNA

2. FHOOL or FLOWER

3. TARAMATHI

4. LAILA MAJUNU

5. VILLAGE GIRL

6. BHAIJAN.

TELUGU:—

Balaji or Venkateswara
Mr. Bathyam.

Dharmapathi.

Krishna Prema.

Bhagya Lakshmi.

Harischandra.

Sarangadhara.

Chandrabasa.

Bhale Pelli & Tarumaru

Chitranaliam.

Tulasi.

Kalachakram.

HINDI:—

Age kadam.

Dil-ki-Bhat,

ప్రకటన కథ.

ఏం వదినా ఇంకా అల్లాగే ఉన్నావేం ?

ఎంతకాలము ఇంకా ? నీవు పిల్లను కనటం ఎప్పుడు
• మా అబ్బాయికి చేతుకోటం ఎప్పుడు ? అన్నది రాజమ్మ,

నీతమ్మ విచారంగా అన్నదీ “పిల్లలసంగతి దేవుడేరుగు
బహిష్ట అయినపుడు నడుము మెలేసుకుపోతుంది వదినా. ఏవో
మందులు పుచ్చుకొంటున్నాను గాని, ఊహా ఏమీనయంలేదు”.

ఈ మాటలువిని రాజమ్మ, నీతమ్మ చెవులో ఏదో గుస
గుసలాడి వెళ్లిపోయింది.

తరువాత మూడు నెలలసంగతి. రాజమ్మ నీతమ్మతో ఇలా
అన్నది, ‘ఏం వదినా ఎల్లాగున్నావు ? చెక్కిళ్లు తెల్లబడ్డవి!!

వాళ్లు ఇద్దరూ నవ్వుకొన్నారు. రాజమ్మ అన్నదీ, ‘నేను
చెప్పలేదు వదినా, లోధ్ర పుచ్చుకొంటే ఆన్ని సర్దుకొంటాయి
అని !!’

నేను చెప్పినట్లు పవిత్రసంజారేదా ? లోధ్ర తమాషా
అయిన మందువదినా !.

రాజమ్మ ఆరోజునుంచీ ఆమె అందరికీ చెప్పటం సాగిం
చింది తన వదిన కడుపునొప్పి లోధ్ర మందువలన నయమైంది
అనీ, తనకొడుక్కు పెండ్లాము పుట్టబోతున్నదనీ !

నీతమ్మ కన్నది.

రాజమ్మ వదినను బుగ్గాబుగ్గాపొడిచి ‘నాకొడుక్కు
పెండ్లాన్ని కనమంటే మొగపిల్ల వాణ్ణి కన్నావా ? ఎంతగడును
దానిపే’ అన్నది.

నీతమ్మ సిగ్గుతో తలవంచుకొని, క్షమించవమ్మా ఈతభా
నీమాట తప్పకుండా జ్ఞాపకం ఉంచుకొంటాను వదినా అన్నది.

ది ఆంధ్ర బ్యాంకు లిమిటెడ్

స్థాపితము 1923.

హెడ్ ఆఫీసు :— మచిలీపట్నము

మద్రాసు బ్రాంచి : 378 ఎస్టబ్లిష్మెంట్

ఇతర బ్రాంచీలు: బెజవాడ, కాకినాడ, ఏలూరు, గుంటూరు, నెల్లూరు, రాజమండ్రి, తెనాలి, విజయనగరం, ఆనకాపల్లి బ్రాంచి (గుంటూరు) చీరాల, దుగ్గిరాల, గవర్నరు పేట (బెజవాడ) గుడివాడ, నర్సారావుపేట, జింగోలు, సామర్లకోట, రామారావుపేట (కాకినాడ)

త్వరలో వెలువడు ఆఫీసులు

వికాసపట్నము, పాలకొల్లు- తుని- వినుకొండ- గూడూరు, (నెల్లూరుజిల్లా)

నిర్ణయింపబడి జారీచేయబడిన చందాల మూలధనం	రు. 25,00,000
---------------------------------------	---------------

చెల్లించిన మూలధనం	రు. 12,98,600
-------------------	---------------

రిజర్వ్స్	రు. 1,50,000
-----------	--------------

డిపాజిట్లు వగైరా (30.6.45 వరకు)	రు. 1,43,11,000
---------------------------------	-----------------

అన్నివిధములైన బ్యాంకింగు వ్యాపారములు చేయబడును.

వారణాసి కృష్ణమూర్తి,

M. A. B. Com L. L. B., C. A. I. I. B.

జనరల్ మేనేజరు.

THE METROPOLITAN INSURANCE COMPANY Ltd

(Head Office : CALCUTTA)

**THE MOST PROGRESSIVE INDIAN LIFE
OFFICE OF ITS AGE**

Spectacular Progress during the year 1944.

Total Business in Force	•	over Rs.	5,07,94.000
New Business Completed	"	"	2,13,52.300
Total Assets	"	"	56,31'000
Life Fund	"	"	51,80,000
Claims Paid	"	"	14,56.000
Premium Income	"	"	25 15 000

Applications are invited for representation of
this progressive Life Office on attractive terms.

For particulars, please apply to :—

Mr P. Rangiah,

Special Officer

MASULIPATAM.

Publisher:— మునిమాణిక్యం నరసింహారావు,

Masulipatam.

రుక్మ-తల్లి

యథార్థదృశ్యములు

కాంతం

రాధ బాబు

నవ్యసాహిత్య పరిషత్తు

గుంటూరు

1000

కాపీలు

}

Menarva
Press
Masulipatam

వినోదానికి విజ్ఞానానికి సహజత్వానికి సంస్కృతికి
ఇదే లాంఛనము! వాహినీవారి చిత్రలాంఛనము !!

ప్రజానీకాన్ని ఆనందింపజేసి
ప్రజాభిమానాన్నీ, ఆదరాన్నీ చూరగొన్న
వాహినీ చిత్రాలు

వందేమాతరమ్ : సుమంగళి
దేవత : భక్తపోతన : స్వర్గసీమ

ఉత్తమ చిత్రాన్ని చూడదలచుకొన్నప్పుడు
♦ ♦ వాహినీ చిత్రాన్ని మరిచిపోకండి ♦ ♦

వాహినీ పిక్చర్స్ లిమిటెడ్
మద్రాసు :: బెజవాడ :: తాడిపత్రి

